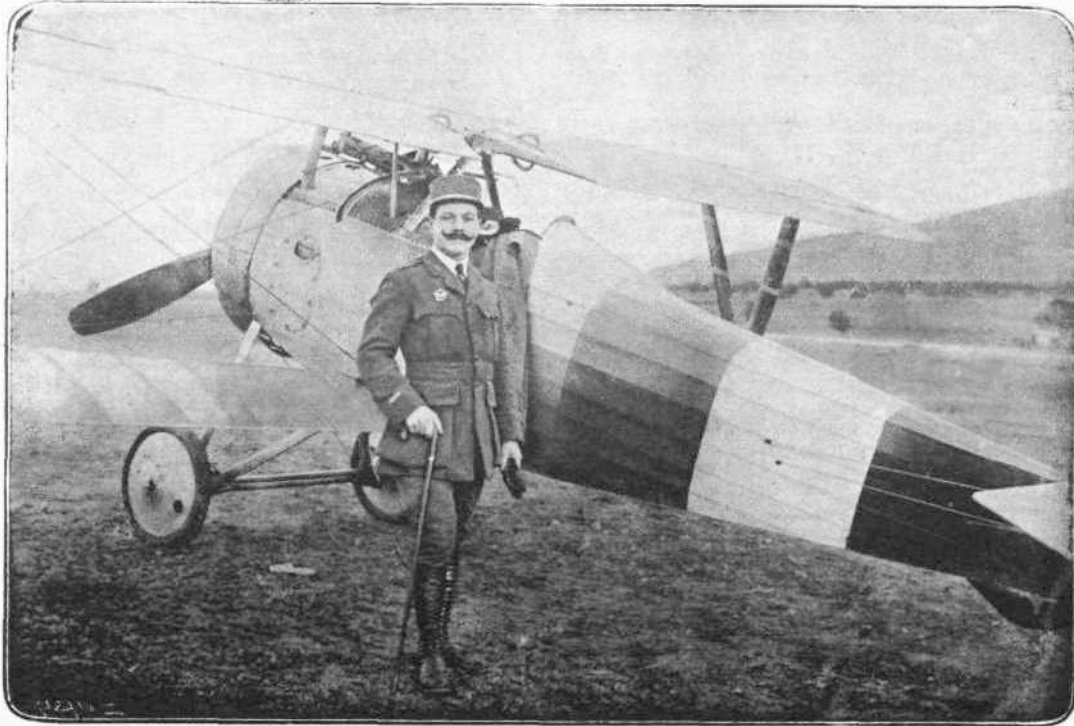
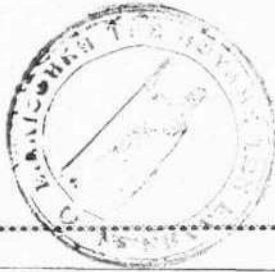

Η ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ

Ο ΓΑΛΛΟΣ ΑΕΡΟΤΟΡΟΣ ΣΩΝΙΕ

Ἀπό τινος τὴν Ἀθήνα συναγείρει ὁ ρυθμικὸς κρότος ἑνὸς Γαλλικοῦ ἀεροπλάνου, καὶ βγαίνουν οἱ Ἀθηναῖοι εἰς τὴς ταράτσας καὶ εἰς τὰ μπαλκόνια καὶ σταματοῦν οἱ διαβάται στοὺς δρόμους μὲ τὸ κεφάλι ψηλά δια νὰ ἰδοῦν τὸ ἐμφυγον μετέωρον. Τὸ ἀεροπλάνον, σὺν πελώριον κουλί, διασχίζει τὸ διάστημα, σφενδονίζον τολύπας καπνοῦ. Μὰ ἔξαφνα, ἐνῶ ὁ κόσμος περιμένει νὰ τὸ ἴδῃ διαγράφον τὸν ἐξοφρενικὸν κύκλον τῆς λουμπιγκ-δη-λουπ, εἰς μίαν στροφὴν τὸ ἀεροπλάνον τουμπάει πλαγίως. Πιάνεται ἡ ἀνακνοὴ τοῦ κόσμου. Αὐτοσύγχη! Ὁ νεώτερος Ἰταρὸς γκρεμίζεται ἀπὸ τὸ δυσθεώρητον ἐκεῖνο ἕψος. Μὰ τὸ ἀεροπλάνον ξανατουμπάει καὶ ἐξακολουθεῖ τὸν δρόμον του καὶ . . . τῆς τοῦμπας του. Ἡ λαοὺ ψυχὴ τὸν ἐθαύμασε αὐτὸν τὸν κατακτητὴν τοῦ Διαστήματος καὶ τὸν ἀνηθανάτηος. Δὲν ξέρει κίαν πὸς λέγεται. Ὁ λαὸς τὸν ἐβάπτισε καπετὰν-Τουμπια. Καὶ λέγεται ὁ καπετὰν-Τουμπια, Σωνιέ. Εἶναι ἀνθυπολοχαγὸς ἀεροπόρος τοῦ Γαλλικοῦ στρατοῦ τῆς Ἀνατολῆς. Εἶναι Μαρσογιέζος, πανέξυπνος, πολὺ τολμηρὸς, νεαρῶτατος. Τὸ λουμπιγκ-δη-λουπ, ποῦ πρῶτος ὁ μακαρίτης Πεγκιού, πρὸς κατάκληξιν τοῦ κόσμου, νομίζοντος ὅτι ἂν τὸ ἀεροπλάνον χάσῃ τὴν ἐυστάθειάν του ἢ καὶ ἂν σταματήσῃ ἡ μηχανὴ του, θὰ τρακισθῇ, εἶναι παιγνίδι γι' αὐτόν, ἀφ' οὗ ἄλλως τε πλείονος τοῦ ἐνὸς τὸ ἔκαμαν. Αὐτὸς ἐπενόησε τὸ τονώ. Νὰ κέρη τὴν τοῦμπια, ὄχι μὲ τὸ κεφάλι, ἀλλὰ μὲ τὸ πλευρόν. Καὶ ὄχι μιά, ἀλλὰ δύο, τρεῖς, τέσσαρας. Κάνει ἀκόμη κίτι ἄλλο, ποῦ κόβει τὸ αἷμα τοῦ ἀνθρώπου. Ἐνῶ πετᾷ ὀριζοντίως ἢ καὶ μὲ ἐλιγμούς, τοῦ δίνει μὲ τὸ κεφάλι πρὸς τὰ κάτω. Πιστεύει κανεὶς πραγματικῶς ὅτι γκρεμίζεται. Διατρέχει κάμποσα μέτρα εἰς τὴν ἰλιγγιώδη αὐτὴν πτόσιν του καὶ ἀρχίζει νὰ στριφογυρῆ μὲ τὸ κεφάλι, σὺν κουρελόχαρτο εἰς τὴν διάθεσιν ἀνέμου, σὺν ἑνα καρτονάκι ποῦ τὸ κρατεῖ κλωστή καὶ στριφογυρῆζει. Καὶ ἐνῶ νομίζει κανεὶς ὅτι, ἔσμαιον τοῦ ἀέρος, φά γίγη γαλκομανία σὲ τίποτα κεραιμεῖδια, διαγράφει ἑνα ἐλιγμὸν εὐμορφον καὶ ἐξαφανίζεται εἰς τὰ ὕψη. Συνεργάτης τῆς «Εἰκονογραφημένης», ποῦ ἔλαβε τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσῃ τὸν Ὀλυμπιονίκην αὐτόν τοῦ Ἀπείρου, δὲν τοῦ ἀπέκρυψε, μαζὶ μὲ τὸν θαυμασμόν του καὶ τοὺς φόβους του. «Ἄ ἔχω ἀπόλυτον ἐμπιστοσύνην στὸν μοτέρ μου» τοῦ εἶπε. Καὶ ἔπειτα, μιά ζωὴ εἰν' αὐτῇ . . .»

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΕΝΑ ΜΗΝΑ

Άλλην μίαν φοράν διεδηλώθη ό μετά της Αντάντ στενός σύνδεσμος της Ελλάδος, αλλά και άλλην μίαν φοράν εξωτερικεύθησαν τα στοργικά και συμπαθή αισθήματα του Έλληνικού λαού προς την Γαλλίαν.

Ο ΑΡΧΙΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΤΟΥ ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΥ ΜΕΤΩΠΟΥ ΓΚΥΓΙΩΜΑ

Με την επάνοδον του κ. Προθυπουρογού έξ Ερώπτης τρώμε. Από του εξώτατου του ό κ. Βενιζέλος υπεσχθή προς τα έργατικά σωματεία και τον λαόν Αθηνών - Πειραιώς, πού έσπευσαν να του διατρανώσουν την προς τό πρόγραμμα και την πολιτικήν του άποφάσιν των, άπροκαλιπτώς ύπεσχθή, όχι αύξησιν, αλλά τακτικήν και κανονικήν διανομήν τροφίμων, βεβαιώσας ότι θα καταβάλη πάσαν προσπάθειαν προς άνακομφισιν των λαϊκών τάσεων.

παραδειγματικήν τιμωρίαν των εις όν άγώνα άπεδύθη. Όγκώδης όμως και επιβλητική ύπερ πάντα ύπολογισμόν ύπηρεσεν ή εκδήλωση των αισθημάτων της βδελυγμίας και της οργής του λαού των Αθηνών και του Πειραιώς.

Την τελευταίαν Κυριακήν του Ιανουαρίου εξέσπασαν τά αισθήματα αυτά διά τό άποτροπιαστικόν κίνημα εις πάνδημον συλλαλητήριον, όπερ έκινήσαν από την Όμόνοιαν μετά σχετικής προσοχίας δύο σπητόρων, έξεχούθ εις την όδόν Σταδίου και διά του Συντάγματος κατέκλισε την οικίαν του Προθυπουρογού από τό Δορρέ έως την Ακαδημία, φρενυτών και μυκώμενον. Καί όταν ό κ. Έλ. Βενιζέλος πρώτον, έπειτα δε ό κ. Ρέπουλης, ώμίλησαν επί των γεγονότων, εξέσπασαν τά κήματα έκείνα του λαού, τά διάπλάτα, εις μίαν άγρίαν λαγήν λίσσης.

Με χαράν χαϊρετίζομεν την είσοδον του Γάλλου στρατηγού της Έπιμελητείας κ. Μπονιέ εις τό ύπουργείον του Έπισιτισμού. Είναι ή τρίτη περιπτώσις αυτή που ό εύγενής Γαλάτης καλείται να παράσχη την συμβολήν του εις τά ζητήματα της ειδικότητός του. Η Έλλάς, όχι μόνον ή πολέμησας τό 1912-1913, αλλά όλόκληρος, γνωρίζει ότι άν οι μαχητάι μας, άφίροντες κάθε φοράν τό όπλον μετά τό τέρας της μάχης ή φθάνοντες κατάκοποι μετά έξ και επτά ώρών πορείαν, εύρισκον τό φαγητόν έτοιμον επάνω εις την Κρέσταν, αυτό τό όφείλουν εις τον κ. Μπονιέ, ό όποίος, όχι μόνον όργάνωσε την έπιμελητείαν του Έλληνικού στρατού, αλλά και παρέσχεν εαυτόν εν τη διευθύνσει της καθ' όλην την διάρκειαν των δύο πολέμων μας. Ακριθώς δε διά τουτό έστάλη εν νέου διά την Έπιμελητείαν του Έλληνικού στρατού, κατά την νέαν ταύτην κρίσιμον περίστασιν. Καί τώρα, παρακληθείς, ανέλαβε και τά ζητήματα του έπισιτισμού εν τώ οικείω ύπουργείω. Τού λοιπού άς κοιμώμεθα ήσυχαι. Δέν θα μάς λείβουν πλέον τά της πρώτης μας ανάγκης. Ό έπισιτισμός μας είναι εις χειρας στιβαράς, ανθρώπου μεγάλης πείρας και εύρυτάτης μορφώσεως, άκεραίου, άδεκάστου, άτέγχετου. Ό κ. Μπονιέ μάς σώζει και ένας όλόκληρος λαός θα του είναι εύγνώμων διά τον άθλον του αυτόν.

ΑΠΟ ΤΑΣ ΕΟΡΤΑΣ ΜΑΣ.—Ό Γάλλος άρχιστράτηγος εύγένεος δεκτός και παρά τώ Βασιλεί, όταν δ' έξήρχετο εκ των Άνακτόρων έφερον επί του στήθους του και τον Έλληνικόν Μεγαλόσταυρον.

Τό πλήρωμα του χρόνου ήλθεν. Η Έλλάς, παραμείνασα μακράν του πυρός, άποδύεται πάνοπλος εις τον παγκόσμιον άγώνα, παρά τό πλευρόν των Συμμάχων και εύεργετών της, διά να διεκδικήση τά δικαία της, τά έδάφη της, πού προαιώνιοι έχθροί μόλύνουν. Η έπιστρατεύσεις γίνεται τμηματική και οι παύσεις οι πολεμικοί αντίλαοί άπ' άκρου εις άκρον και τό πολεμικόν μένος συναγειρεί την Φυλήν εις τον ύπερ των όλων Άγώνα. Άς κάμωμεν τον σταυρόν μας και άς προσχωρήσωμεν όπου τό Κράτος, όπου ή Πατρίς, μάς έπιτάσσει. Δέν έχει πλέον διαταγούς, άντιγνωμίας. Ό κύβος έρρίφθη. Τώρα όλοι μας εις τό καθήκον.

Άλλ' ή έχιδνα ή προδοτική φωνή ζει μέσα μας και μιά στάσις έρχεται να σταλάξη τό φαρμάκι μέσα εις τό στήθος της Πατρίδος, καθ' ήν στιγμήν ή Μεγάλη Μητέρα μας ή πολυδοκιμασμένη, διανύει μίαν από τάς κρισιμώτερας περιόδους της ζωής της. Μία φούχτα άσυλλογίστων στρατιωτών, παρασφθέντων, έδρασε τά όπλα εν Λαμιά, διά να άντιταχθή εις τά κελεύσματα του Κράτους.

Άλλ' ή Πολιτεία, γοργή και άμείλικτος, έπάταξε τό κίνημα, τό κατέστειλε και οι άφρονες πολυμητία έπλήρωσαν με τό αίμα αυτών την άνοησίαν των.

Άλλά και ό λαός σύσσωμος της Έλλάδος έξηγέσθη μετά βδελυγμίας κατά του αυτόχρημα προδοτικού κινήματος.

Τηλεγραφήματα εις σωρούς έστάλησαν των κατά τό κίνημα, τό κατέστειλε και άλλων επαγγελματικόν όργανώσεων, αί όποία έστιγματίστην τους στασιαστές, ζητούσα την και έγκραφιδώνουσα την κινήθειαν

Και έκπνέει ό Ιανουάριος με μίαν νέαν άπογραφήν των κατοίκων διά συναγερισμό. Εκλείσθη πάλιν ό κόσμος εις τά σπήτια και με σύνθημα τρεις άσφαειρες κανονίς, διά να έλευθεροκωνινηση κατά τάς δύομυσι τό άπόγευμα, κατόπι άδειας διά τριών κανονιοβόλων. Η άπογραφή έγινε με πάσαν τάξιν και άκριβειαν, πράγμα πού έφερε εις την μνήμην όλων τον φόβον και τον τρόμον, πού μάς είχε καταλάβει κατά την πρώτην διά συναγερισμού άπογραφήν. Αύτην την φοράν είχαμε πάρει την κρυάδα. Έτσι είναι. Φοβούμεθα τον θάνατον. Άν ήτο δυνατόν να Ξαναποθάην κανείς, δέν θα έφροθετό όσον κατά τον πρώτον θάνατον.

ΠΥΘΕΑΣ Ο ΜΑΣΣΑΛΙΩΤΗΣ

Δεν ήξέυρω διατί, από την ήμέραν πού έδιάβασα εν μικρόν σημείωμα της καλής «Εικονογραφημένης» περί του μεγάλου μας έξερευνητού και θαλασσοπόρου Πυθέου, με κατέλαβε μία επιθυμία να συλλέξω, ό,τι εινε γνωστόν περί αυτού και να τό στείλω εις τό λαμπρόν περιοδικόν μας. Ένός τό συναισθήμα της υπερασπίσεως ένός άδίκως κατηγορηθέντος υπό άλλων όμοτέγων του, ίσως- ίσως, δέν γνωρίζω και έγω τί, με έκαμε να έρευνήσω περισσότερο τά κατά τον πρώτον συνδέσαντα τό όνομα της πατρίδος μας προς τάς Βορείους χώρας και ιδίε την Μ. Βρετανίαν. Καί σύντομον πόρισμα των έρευνών μου παραθέτω έδώ εις συμπλήρωσιν του άνω ρηθέντος σημειώματος.

Ό Πυθέας λοιπόν ούτος ήτο Μασσαλιώτης, άκμάσας περί τό μέσα του Δ' αιώνος π. Χ. Εινε παράδοξον πώς ή έργασία του άνδρός κατακρίνεται. — Τί λέγω; — Έξετελιζεται υπό του

Στραβώνος και του Πολυβίου, οι όποιοι δέν ήδύναντο να συμβιδάσωσι την περί βορείου γεωγραφικου πλάτους θεωρίαν του προς τάς ιδέας και σκέψεις των. Ό Στραβών ιδίως τον έχει από κλότσω και από μάτωση, του σάιρνει όσα σάιρνει και δε σάιρνει ή σκοπία. Καί τί δέν του λέγει; Τόν ονομάζει ψευδέστατον, λέγει ότι πολλοί ύπ' αυτού παρεκρούσθησαν, τον άποκαλεί και αυτόν και τον Εύημερον θαυματοποιούς, λέγει όσα άφηγγείται «πλάσματα Πυθέου», και τί πρώτον, τί δ' ύστατον καταλέξω; Αημονών όμως την σωφειαν των κατηγοριών τούτων κάπου-κάπου, λέγει και του φτωχού τό δικηο. Π.χ. εις τό περί των άποστάσεων γράφει: «Τά μεν ούν άλλα διαστήματα δεδύσθω αύτφ' όμολόγηται γάρ ίκανώς», αλλά τουτό διά να του επιτεθή άγρίως διά την Θούλην. Όμοίως τον δικαιώνει και εις άλλο μέρος λέγων: «Πρός μέντοι τά σφάγια και την μαθηματικήν θεωρίαν ίκανώς δόξει κε, χρήσθαι τοίς πράγμασι... τοίς τη κατεργασμένη ζώνη πλησιάζουσι...» εινε όμως άπίστευτος ή εν επαλληλούς χωρίους καταφορά του, τωσάντη, ώστε να την κρίνη τις ως επαγγελματικήν άντιζηλίαν. Μήπως ή φρουρά αυτή εινε νόσημα κληρονομικόν των διανοουμένων Έλλήνων;

ΑΠΟ ΤΑΣ ΕΟΡΤΑΣ ΜΑΣ.—Πρός τιμήν του εύγενούς ξένου μας εις τό Πολύγωνον έγινε στρατιωτική παράταξις, ό δε Γάλλος άρχιστράτηγος έπεσφώρισε την παραταχθείσαν φρουράν των Αθηνών.

Άφ' ού κατήνησεν ό Στραβών επί τη διαφημίσει, ότι ό Πυθέας έπήλθε «πάσαν την παρωκεανήν της Ερώπτης από Γαδείρων έως Τανάδων» να παραθήσει και χωρίον του Πολυβίου ως επιχείρημα κατά του Πυθέου: «Φησίδ' ούν ό Πολύβιος άπιστον και αυτό τουτό πώς ιδιώτη άνθρώπω και πέννητι τά τωσαυτα διαστήματα πλωτά και πορευτά γίνονται; Δέν έγγνώρις φαίνεται ούτε ό Στραβών, ούτε ό Πολύβιος, ότι τον πλούν προς τάς χώρας του Βορρά ανέλαβεν έντολή των συμπολιτών του, οι όποιοι, και πτωχός αν ήτο, θα κατέβαλλον την διαπάνη του πλού.

Είχεν όμως και τους υπερασπιστάς και παραδεχομένους τάς γνώμας του, οίος ό Δικαίωχος, ό Έρατοσθένης, ό Ίππαρχος, έχει δε, τό και σπουδαιοτάτον, ύπερ έαυτού, τάς νεώτερας άποκαλίψεις, αιτινες επιτρέπουσι τον έλεγχον των παρατηρήσεών του, έξηγούσι τό έργον του και άποδίδουσι τό δικαίον, καταρρίπτουσι τους κακίζοντας αυτόν, και κλειουσι τό στόμα και του Πολυβίου και του Στραβώνος.

Τό έργον του Πυθέου ήτο μέγα διά τους χρόνους εκείνους. Άνεχώρησεν εκ Μασσαλίας, παρήλθε τάς Ισπανικάς άκτάς, έφθασεν εις τάς Ηρακλείους στήλας, κατηνύθη προς την Ίεράν Άκραν (Άκρ. Άγ. Βικεντίου). Πери τό Γάδεια παρατήρησεν ότι έσταμάτα ή πλημμυρίς και ή άμπωτις, παρέπέλιεσε τά παραλία της Λουσιτανίας και Γαλατίας έγγνώρισε τον Βισκαϊκόν κόλπον και τό άκρωτήριον Cabbium ή Κάβιαον των Όστιμίων (P. de Raz), άνεκάλυψε πολλάς νήσους, εν αις την Ουδέισμην (Quessant).

ΑΠΟ ΤΑΣ ΕΟΡΤΑΣ ΜΑΣ.—Και μετά τό πέρας της επισημώσεως ό Γάλλος άρχιστράτηγος έξεφράσθη μετ' ένθουσιασμού προς τον κ. Βενιζέλον διά τον Έλληνικόν Στρατόν.

ή ήμέρα έχει ήτο 18 ώρών και θέτων τον τόπον τουτόν εις άπόστασιν 10,500 σταδίων από της Μασσαλίας, τό όποιον άντιστοιχεί προς 58° πλάτους βορείου. Διευθυνθείς προς Β. μετά 6 ήμερών πλούν έφθασεν εις την Θούλην, ήτις κατ' άλλους μεν εινε ή Ίσλανδία, κατ' άλλους εινε εις τάς νήσους Σήτλανδ, κατ' άλλους ζητητέα εις την Ίουτλάνδην, ένθα ύπάρχουσι μέρη ονομαζόμενα Thy ή Thyland. Πери ταύτης (της Θούλης) ό Πυθέας λέγει «έγγυς ειναι της πεπηνγίας γης».

Δέν έπλευσε πέραν ταύτης διά την πυκνήν ομίχλην. Φαίνεται όμως ότι και δεύτερον πλούν έξετέλεσεν ανά τάς άκτάς της Γερμανικής θαλάσσης μέχρι του Έλβα και της Δανικής θαλάσσης και της Βαλτικής. Έγγώρισε τάς νήσους Basilia ή Baltia, Abalas ή Abalacia, γνωρίσας και τους Quittones, Γότθους δηλ. κατά την Σκανδιναβίαν και Λανίαν.

Η Baltia ένθυμιζει την Βαλτικήν. Είς όλην του την περιήγησιν έσημείωσε λεπτομερείας περί των λαών, ους είδε, των προϊόντων των χωρών, άτινα συμφανούσι προς τά λεγόμενα των νεωτέρων συγγραφέων και προς την έρευναν των τόπων. Έφθασε δε πέραν του Ρήνου μέχρι των Σκυθών, μέχρι του Ταναΐδος, ό όποίος εινε ίσως ό «Οδερ ή ό Βιστούλας ή και αυτός ό Δβίνας.

Ητο όμως εξ ίσου αξιοσημείωτος και ως άστρονόμος. Με τά απλούστατα εργαλεία, τά όποια διέθετε τότε, πολλά κατόρθωσε να προσδιορίση. Παρατηρών εν Μασσαλία την σκιάν του γνώμονος, είχεν όρίση τά της έκλειπτικής και τό πλάτος της Μασσαλίας, όπερ εύρισκε τό αυτό προς τό του Βυζαντίου, ή δε καταμέτρησις αυτή μόνον κατά 11' 43" διαφέρει των παρατηρήσεων των νεωτέρων και ό προσδιορισμός πλάτους εινε ό πρώτος, όν γνωρίζομεν. Ηρεύνησεν όμοίως τό έξαρμα του πόλου και παρατήρησεν, ότι ό πολιτικός άστήρ δέν ήτο επ' αυτού του πόλου, αλλά μετά τριών άλλων άπέτελει τετραπλευρον.

Τέλος έδειξε την αιτίαν των παλιμφοιών, αναγνωρίζον ότι ή μεν πλημμυρίς προήρχετο εκ της ύψώσεως της σελήνης εις τον μεσημβρινόν, ή δε άμπωτις εκ καταπτώσεως αυτής. Συνίθροισεν ειδήσεις περί της διαρκείας της μεγαλειτέρας και μικροτέρας ήμερας, έφθασε δ' εις την έρευναν του πόλου διά των άπλανών άστέρων.

Είς την βορείον θαλάσσαν είδε τά αναπαθάντα κύματα μέχοι 80 πήχεων ύψους και απέδοσε ταύτα εις την της πανσελήνου επίδρασιν. Έκει επάνω εις την βορείον θαλάσσαν ήδυνήθη καλλίτερα από την Μεσόγειον να κάμη τάς παρατηρήσεις του επί της κανονικής εναλλαγής άμπωτιδος-παλιμφορίας, όνομάσας ταύτας θαλάσσιον πνεύματα του γηγένου όργανισμού.

Πάσας τάς παρατηρήσεις αυτου είχεν αναγράψει εν συγγράμματι «Περίγραφή του Όκεανού», φαίνεται όμως, ότι και άλλο έργον είχε συγγράψει: «Πλοΐς

περι την Γην» ή «Περίπλους». Τά έργα ταυτα απόλυτον, μόνον δ' άποσπάματα αυτών υπάρχουσι εις διαφόρους συγγραφεας.

*

Αυτός εινε ο Πωθίας, ο «εμβαδόν» (με τά ποδια) «στην Βρετανίαν επεπλθειν φράσκων», ο από Μασσαλίας διά του Γιβραλτάρ και της Μόγγης δια των εκβολών του Ρήνου μέχρι της Βαλτικης και του Ταυναύδος, μεταβιβάσας το Έλληνικόν ονομα. Ήξισε τον κόπον να τον ενθυμηθῆ ή «Εικονογραφημένη», ηξισε τον κόπον ο έν Λονδίνω Πρεσβευτης της Ελλάδος να μη τον λησμονήσῃ, άφ'ού ή νεώτερά Έπιστήμη και αι νεώτερά έρευνα άνεπιτῶσαν το όνομα του εις την έμπειροσαν θέσαν μεταξύ των μεγάλων θαλασσοπόρων και έξερευνητών, μαζύ δε μέ όλα αυτά ηξισε τον κόπον και ή καλή «Εικονογραφημένη» να δώσῃ άφορμήν εις την μακροτέραν περι αυτου έρευνα.

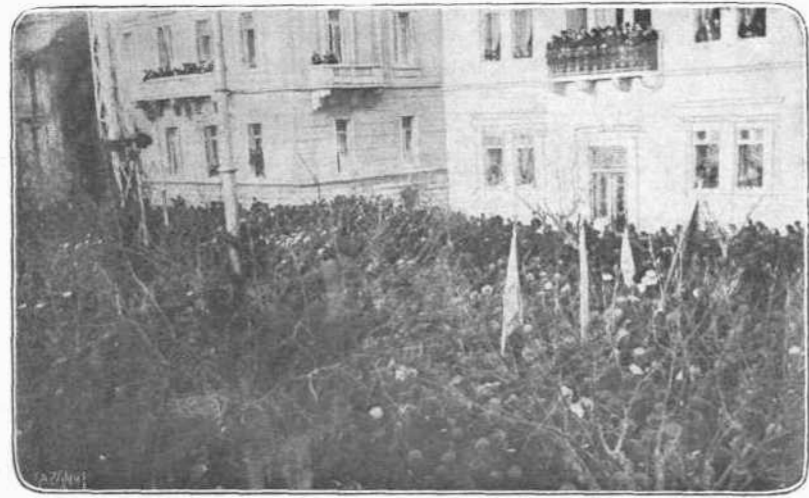
Και ταυτα μεν έγω ως άπλους τον βιβλίον έρευνητής, άλλοι δε ειδιχώτεροι ως ειπωσι περισσότερα περι του όντως μεγάλου έργου του.

ΙΑΚ. Χ. ΔΡΑΓΑΤΣΗΣ

* * *

ΟΙ ΤΖΟΥΜΠΕΔΕΣ ΤΟΥ ΠΑΠΠΟΥ*

ΠΟΣΑ πράγματα δέν μου έφερον εις τον νουν ή όραία περιγραφή του σπιτιού της θειά Πηγίτας εις τό τελευταίον φύλλον της «Εικονογραφημένης» μαζί με την εικόνα του τζουμπελι πάππου μου, ή γραφεία από τον φίλον κ. Δ. Γρ. Καμ. Το περιγραφομενον μέρος της πόλεως διά τά παιδικά μας χρόνια εινε τό μέρος, όπου άνεπαρφομένα εις τά 1863. Έκει επί της όδου Μνησιζέου, Άδριανού και Άμβλιέας ήτο τό πρώτο μας σχολειόν, τό σχολειόν του Α. Βλάση, έπάνω από τό φαρμακείον Βουσσάκη και τό ύποδηματοποιεϊον Άπεργῆ.

ΑΠΟΔΟΚΙΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΟΧΙΑΣ.— Εις την Λαμίαν έγινε στάσις κατά της έπιστρατεύσεως, κατασταλεία άμέσως. Οι πρωτοψυχοι συνελήφθησαν και έπληρώσαν με τό αίμα των, τό άτιμον διάβημά των και ο λαός Άθηνών-Πειραιώς έξηγησῆ όσσομος εις ένα συλλαλητήριον πρωτοφανές άλληθινα εις κόσμον και άπεδοκίμασε κείνω από τό σπήτι του κ. Προδουπόπουρού τό βδελυρόν κίνημα, διατρανάσας προς την κυβένησιν την πίστιν και άφοσάειν του.

Έξεκινούσαμεν από την Νεάπολιν και άφ'ού έχασαμεν έμπρός εις τό βιβλιοπωλείον του Ποτιέν, έκει κατά τό Φαρμακείον Κρίνου, και πάρα πέρα εις τό Μωραιή, τό πρώτον φωτογραφείον, άντικυ του Χρυσουστρωλιωτίσσης, και εις τάς προθήκας του βιβλιοπωλείου Νάχη, καθιρθινόμεθα προς την όδον Πανδρόσου, άφ'ού έπερνούσαμεν θαυμάζοντες τό πάχος των άλευράδιον Χονδρολαζάρου, πατρός και υιοϋ, και επειράσαμε τά παιδια άλλου σχολειού, του σχολειού του Φάφωλη, έκει που τότε υπάρχοντος, ολίγον πέραν της οίείας του Δημ. Καλλιφρονά.

Είνε κάμποσος καιρός τώρα ποϋ έπισκεψέθη τά μέρη εκείνα και την όδον Μνησιζέου, και τό σπίτι του Βιοβίτση με την άριθιωτή τότε Τουρκική πόρτα και τό σοκάκι του Μνησιζέου και τό σπίτι, όπου ήτο τό σχολειόν μας. Ολίγα πράγματα ήλλαξαν έκει πέρα έκτοτε. Ο χρόνος έθωψε πολλές επιγραφάς, διότι και πολλοί έθωψαν από εκείνα τά χρόνια, όπως θυμούμαι μιαν από τάς οθσεσθείσας μεγάλας επιγραφάς ποϋ μου έκανε πάντοτε έντύπωσι διά τό νόημά της, την του βιβλιοδετιού του ΟΡΕΣΙΤΡΟΦΟΥ. Έκει κοντά τό σπίτι του Βρυζάκη, έκει του Μπρούσου, έκει του Καλλιφρονά, με τά παιδια των όποιων σονηγημέθα εις τό Βλάση.

Άλλά πλην των άναμνήσεων τούτων, πόσον συγκινητική δι' έμέ ήτο ή έμφάνισις της εικόνας του πάππου μου με την γραφικήν ένδυμωσίαν των προύχόντων ησιωτών. Διότι όχι μόνον εις την Σίφρον, αλλά και εις άλλας νήσους του Αιγαίου, ως την Άνδρον, την Νάξον, έπεκράτει έν παλαιότεροις χρόνοις τό έθιμον τούτο εις τό άρχοντοσύ, να ποϋμε, τό ησιωτικόν.

Δέν ήσαν όμως δασκαλικοί οι τζουμπέδες του γέρο Γιακουμάκη Δραγάτου, ως τους χαρακτηρίζει ο φίλος Δ. Γρ. Καμ., διότι ουδέποτε έχρημάτισε διδάσκαλος ο πάππος. Ειργάζετο εις τό ύπουργεϊον της Παιδείας μαζί με τον Μάμουκαν και τον Κάσκον και τον γενειοφόρον Φριδερικον, μη θέλον να άποχωρησῆ του ένδύματος, της παλαιάς ησιωτικής συνήθειας. Το φέσι, τό ερυθρόν, οι τζουμπέδες μέλανος χρώματος, ή ζώνη κίανου, και τά χρωστά παπούτσια, ήσαν τά προσφιλή εις τους παλαιούς Σιφνίους. Και τοιούτους ένθυμούμαι πολλούς έν Σίφρω, ιδίως εις τό Κάστρω, τό χωριϋ της άριστοκρατίας της νήσου. Έκει τους ειδον πολλοί περιηγηταί και έθαυμάσαν τό έπιβλητικόν του συνόλου. Όσοι κατά καιρούς διέβησαν έν Σίφρω, τους ειδον εις τους στενοϋς δρόμους του μέσα Κάστρου, τους ειδον εις την έκκλησίαν, τους ειδον εις την αγοράν και ξενίζοντο διά τό παράστημά των. Μεταξύ τούτων ο Choiseul-Gouffier, ότε τους ειδε συνηθροισμένους εις τη λóζια (είσοδον) του μέσα Κάστρου, τους παρωμοίασε προς άρχαίους Συγκλητικούς τριηνοφόρους, προς παλαιούς βουληφόρους, σωσκεπτομένους έν σοβαδότητι.

Αυτοί ήσαν οι τζουμπέδες του πάππου.

ΙΑΚ. Χ. ΔΡΑΓΑΤΣΗΣ

* Έν Σίφρω ούτω τονίζετα (ο πάππος, του πάππου), δηλουμένου του διαιλου Π και έν τη απαγγελίη της λέξεως.

ΑΓΟΡΙ Ή ΚΟΡΙΤΣΙ

ΌΤΑΝ κάθε καινούργιο ζευγάρι φτιάξῃ τῆ φωλιά του, αρχίζει να ανταλλάσσει σκέψεις: «Άραγε τό πρώτο μας παιδι θα είναι άγόρι ή κοριτσι;» Και αρχίζουν να πλάτουν όνειρα, οι μεν όνειρευόμενοι τον επίδοσον διάδογον, ο όποιος θα γίνῃ μεγάλος άνθρωπος, μεγάλος στρατηγός, ναύαρχος ή πολιτικός και ο όποιος όταν γεννηθῇ... βγαίνει κοριτσι. Και οι άλλοι όνειρευόμενοι την κόρη, ποϋ θα τους περιποιηται ή ποϋ θα είναι ή γαρά του σπιτιού, ποϋ με την έμμορφή της και την έξυπνάδα της και τό πιάνο της, θα παντρευθῆ χωρίς προίκα, ποϋ θα κάνει τους νέους να τρέχουν πίσω της και ή όποια γίνεται... άγόρι. Και ή πραγματικότητα άνταρπετα τά σχέδια, γιατί ή φύσι δέν θέλησε έως σήμερα να λυθῆ τό μυστήριον αυτου ποϋ να μπορεῆ κανένας να κάνει άγόρι ή κοριτσι κατά θέλησι.

Άπό τους άρχαίους καιρούς πάντοτε έζητησαν να λύσουν τό μυστήριον. Οι μάγοι, οι γιατροί, ή μαμήδες, οι άγύρτα, πάντοτε εφύρασαν ένα φάρμακο για τους εύκολοπιστους και πάντοτε τό γιατρικό, μπορεῆ να ή κοριτσι, εθγαινε ψεύτικον.

Κατάυιν, όταν ή γιατρική προόδευσε, και μαζί μ' αυτή ή βιολογία, ή έμβριολογία, ή χημεία, μεγάλοι γιατροί θέλησαν να λύσουν τό μυστήριον, αλλά και τότε δέν ήπρηξαν τυχερότεροι στη λύσι.

Γιαυτό και στη γιατρική φιλολογία βρίσκεται κανεις ένα πλήθος βιβλίον και έργασιον, ποϋ μποροϋν να γεμισούν όλόκληρη βιβλιοθήκη και ποϋ με σοφία και μαθηματικώς ύπολογισμούς προσπαθούν να πείσουν και να πεισθούν και οι ίδιοι ότι έλυσαν τό ζήτημα αυτου.

Πρό καιρού ένας Γάλλος γιατρός ελεγε δημοσιεύσει μια πραγματεία με τον τίτλο «La question des sexes a volonte», εζει δε μέσα παρουσίασῃ μια μεθοδο δική του, ποϋ να γίνονται τά άγόρια και ποϋ τά κοριτσια. Έφερνε μάλιστα και παραδειγματα μέχρι του σημειου ποϋ γεννηθήσῃ και ο Τσαρίκος των Βουλγάρων Φερδινάνδος, αλλά φαίνεται ποϋ και ή μεθοδος του γιατροϋ αυτου δέν έχει τάς επιτυχίας ποϋ αυτος λέγει.

Τώρα ένας άλλος γιατρός Γάλλος και αυτος, ο E. Apert του νοσοκομειου Andral των Παρισίων δημοσιεύει μια έργασια του στο φύλλο του Ίανουαρίου του 1918 της «Monde Medical» και διδου στην έργασια του αυτη με τον τίτλο «Determínisme du sexe» νέες συμβουλές. Της συμβουλές του αυτες της μεταφεραμε ειδικώς για της ώραιεσ άναγνωστρες της «Εικονογραφημένης», ποϋ είμαι βέβαιος ποϋ ή καθς μια της θα έπιθυμη ένα άγοράκι ή ένα κοριτσάκι.

Λοιπόν, Όσος θέλον να κάνουν άγόρι:

Πρέπει να κάνουν γυμναστική, να αυξάνουν τάς σωματικας των δυνάμεις, να παίζουν Tennis, να πηγαίνουν ποδηλάτο, καθάλλα κτλ. να τρώνε λίγο και να κάνουν κάθε μέρα μια ή δυό ένέσεις ύποδερμικας του 0001 Adrenaline. Όταν αδυνατήσουν — έν φῃ συγχρόνως θα έχουν αυξήσει τάς δυνάμεις των —

Τότε:

Τότε να διαλέξουν την τρίτην ήμεραν μετά την άδιαθεσίαν και τάς ακολουθήσους.

Όσοι πάλι θέλουν την κόρη, δέν έχουν παρά να κοιμούνται παλού, να τρώνε καλά και τροφές χαυνωτικές — λιπαρές, χαχαρούχους, άμυλούχους —, να άποφεύγουν τους κόπους και να κάνουν κάθε μέρα μια ή δυό ένέσεις από Chlorhydrate de choline ή de lecithine, όταν δε παχύνουν άρκετά, τότε οι έρωτες αρχίζουν προ και κατά την διάρκειαν της άδιαθεσίαις.

Όσοι είναι άσφαλής ή κόρη.

Και τώρα ώραία μου άναγνωστρια, ποϋ με πόθο ποϋ θέλεις ένα διάδογο ή την κοροβλα, δέν έχεις παρά να ακολουθήσῃς τάς συμβουλάς του Γάλλου συναδέλφου μου.

Ίατρος Χ. . . .

Η ΑΡΧΟΝΤΙΑ ΤΟΥ ΦΙΛΟΥ ΜΟΥ

ΌΥΑΞΕΜΙΑΝ έχω άμφιβολίαν ότι οι Δραγάτιδες είναι άρχοντικόν σόϊ της Σίφρον αν λάβῃ τις μάλιστα ύπ' όψην τῶν επωνυμιών των, λέγει κάποι περισσότερον από άρχοντιαν. Μια μόνη παρατήρησιαν θα είχα, ότι ουτε οι τζουμπέδες, ουτε τά χρωστά παπούτσια ήσαν σημεια άρχοντια, αλλά τό κάλυμμα της κεφαλής, τό καλνάζι δηλαδή, ειδικοϋ και άσθητώς τηρουμένου κατά τόπους τύπου. Τούτο άντικειτῶσῃ καταπίιν — εις τινες τόπους μάλιστα ήτο από της Τουρκικης κατακτητίσσης αυτου — τό μεγάλο τουρλωτό φέσι, σάν του Βουλγαρη π.χ. του Κολέττη και άλλων.

Δ. ΓΡ. Κ.

ΑΙ ΠΑΛΑΙΑΙ ΑΘΗΝΑΙ

ΜΝΗΜΕΙΑ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ — Ο ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΟΥ ΡΑΓΚΑΒΑ

ΕΙΣ μιαν πάροδον της όδου Τριπόδων στολισμένην με τά πατροπαράδοτα των μερών αυτών σαλακία, έμφανίζεται ηφα και ύπερηφάνως ή έκκλησία του Ραγκάβα.

Ή αρχαιτεκνική του σημερινου ναοϋ — διότι ύπηρεζε και παλαιότερος — άνάγεται εις τον ένδεκατον μάλλον αιώνα. Το παρεκκλήσιον του όμως της Άγιας Παρασκευής, εινε κτίριον γρηναίωτον, βεβιας δε άρχαίως δέν θα έτιμάτο διά του όνόματος τούτου, τό όποιον όρεμειται μάλλον εις την προτίμησιν προς την Άγίαν Παρασκευήν του νεώτερου γυναικειου πληθουσμοϋ.

Κατά τον δέκατον και ένδεκατον αιώνα παρατηρείται άσυνήθης άκμή τέχνης εις τάς Άθήνας μετά περιμνησείας προς τά παλαιότερα οικοδομηματα, από τό όποια συνήθως έλαμβάνον τά ύλικά και έκληρονόμου τον όνομα του Άγιου και πάντοτε τό παρεπώνυμον εκ του πρώτου ιδρυτού ή του ιδιοκτητου ή έπιφανούς γείτονος.

Ή νεώτερα αυτή τέχνη διαχρονιμένη διά την κομψότητα της διαγραφής και την έλαφρότητα του όλου κτιρίου δύνανται να όνομασθῆ Άθηναϊκή, έξακολουθήσασα επί μακρόν σχετικώς χρόνον να ζῆ και απομίμησιν, ούτως ώστε να δύνανται τις, αν δέν άναγνωρίσῃ τεχνητην σχολήν, να σεβασθῆ εύλαθῆ παράδοσιν.

Ο Άγ. Έλευθέριος, ή κοινώς Μικρά Μητρόπολις άποκαλουμένη, γνωστή άναγνωροβηθης έκκλησία Παναγίας της Γοργοεπηκόου, τό Γοργοπηκο του Άθηναϊκού λαοϋ, εινε τό σχετικώς μη παραμορφωθεν εκ των παλαιων οικοδομημάτων τούτων του Άθηναϊκού τρόπου του Ι' προς τον ΙΑ' αιώνα.

Ο Άγιος Νικόλαος του Ραγκάβα, ως έχει σημερον, δέν έλκεισι του παλαιοφίλου τό ένδιόφερον, επειδι εινε τελειώς καινοεργημένος έξωτερικώς και έσωτερικώς, χρειάζεται δε κάποια προσοχή και έρευνα διά να άνευρη τις τά ίγνη της Βυζαντινότητος του εις κάτι θυρίδας και θύρας έντοχιμασμένας και εις κάτι πορτολίθους, των όποιων έφηνε ο συνβας Ένας κυκλικός λιθοστρωτός και παραδόξως καθαρός δρομικος με πορτάκια σπιτιών ζωηρά χρωματισμένα τον περιφέρει τώρα, και την ώρα ποϋ βαδίζει κανεις επ' αυτου, αισθάνεται ένα βαθύ συναίσθημα πόνου, άναλογιζόμενος ότι έδώ έζησε και έδρασεν ή Βυζαντινή του τόπου άριστοκρατία κατά τον Η' και Θ' αιώνα.

Έδώ ή Αυτοκρατορία Ειρήνη ή Άθηναία και ή σύζυγος του Αυτοκράτορος Σταυρακίου, Άθηναία επίσης, Θεοφανώ, εκ της οικογενείας των Σαραντάπηων, ως φαίνεται, και αι δύο. Έδώ ίσως και οι πέντε άτυχεϋ υιοί του Αυτοκράτορος Κωνσταντίνου του Ε'. Άλλ' όφειλομεν να περιορισθώμεν σημερον εις την οικογένειαν του ώραιου Αυτοκράτορος Μιχαήλ του Ραγκάβε, συζύγου της αδελφής του Σταυρακίου.

Ο ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΟΥ ΡΑΓΚΑΒΑ

Οι ιστοριοδίφαι δέν ήδυνήθησαν να άνευρουν άκόμη τον συνδετικον κρινον της Αυτοκρατορικης οικογενείας των Βυζαντινών Ραγκάβεδων, των Άθηναιων Ραγκάβαδων και των Ραγκάβηδων του Νεοελληνικου Παρωσσοϋ.

Τά ίγνη των Ραγκάβεδων χάνονται κατά τον έπακολουθήσαντα την Άλωσιν έκπαιρισμόν, μόλις δε κατά τό έτος 1625 γεννάται, φαίνεται, ο Άνθρόνικος Ραγκάβης, οτινος οι απόγονοι συνεχίζονται μέχρι των ήμερών ήμών.

Έν τούτοις ή ύπέροχος θέσι των Ραγκάβηδων από του λογίου όφφικαλιου του Πατριαρχικου θρόνου Άνθρονικου και έξης και ή συγγένεισι αυτών με τους νέους Έλληνικούς ήγεμονικούς οικους της Μολδοβλαχίας και ή συναίσθησι από αυτών των χρόνον του Άνθρονικου της άρχαίως καταγωγής των, εινε ένδειξεις διεκκολύνοσαι τον μέλλοντα να έργασθῆ, όπως γερουσίση τό ζάμα των δύο αιώνων.

Κατά την γνώμην ήμών ή άρχαία προέλευσι της οικογενείας εινε Άθηναϊκή. Το λεγόμενον περι της εκ Μικράς Άσίας καταγωγής των θα αναφέρεται ίσως εις διακλάδουσι αυτης.

Ο γνήσιος δε τύπος του όνόματος θα εινε βεβιας Ραγκάβας. Τό διαλαεί ή άρχαιότερα πηγή: Ή υπό την σημερινήν έκκλησίαν παλαιότερα, των πρώτων ίσως Χριστιανικών αιώνων, ή όποια δέν υπάρχει λόγος να μη θεωρηθῆ ως άνήκουσα και αυτη εις τους Ραγκάβας, διότι τά όνόματα των Άγιων μιας έκκλησίας μεταβάλλονται πολλακις, όχι όμως και τά παρωνύμια.

Οι Αυτοκράτορες Ραγκάβας βεβιας άνήκουν εις την αυτην διακλάδουσι των Αυτοκρατορισσοϋν Σαραντάπηων.

Και των μεν δε και των δε τά αρχαία επώνυμα δέν τά γνωρίζομεν, διότι και τό ύποτιθέμενον της Ειρήνης και της Θεοφανούς και τό του Μιχαήλ εινε παρασούκλια.

Και συστίζονται παραδόξως μεταξύ των και αυτα, διότι και οι Ραγκάβας θα ήσαν υπερυψηλοί όπως και οι Σαραντάπηοι — κοινόν γνώρισμα της αυτης ράτσας.

Τούτο άποδεικνύεται από τάς Άλληγορίας του Ίνδου Ζαγανάθα λεγοντος: «Όταν έκολυμποϋσεν ο τά μεγάλα κήματα κατανίτων Ραγκάβας, οι έλεφαντες, ποϋ έδαστοϋσαν την Γην, τά έχαναν από τον ήχον των άνεγειρομένων κυμάτων».

Και σημερινε οι παλαιός μεταφραστής, ο Άθηναός Ίνδολόγος Δημήτριος Γαλανός: «Ραγκάβας, μυθωμενον κήτος υπερυμέγεθς, ποϋ όσοι κατατίει τά μεγάλα κήτη. Άλληγορικώς αναφέρεται εις μέγαν και ήρωϊκόν άνδρα».

Δ. ΓΡ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥΣ

ΝΕΟ-ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΤΑΙ

ΑΙ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΒΥΖΑΝΤΙΝΑΙ ΣΥΛΛΟΓΑΙ — ΣΠΟΥΔΑΙΟΤΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΗ ΑΣΙΑ ΛΥΤΩΝ

ΕΚΤΟΣ των έν Εύρωπη δημοσιών και ιδιωτικών συλλογών, οια του Βατικανού, της Κρητοπέρης, του Βερολίνου κτλ. άφ' ενός, και του λόρδου Κίτσονε, του δουκός Γεωργίου της Σαξονίας κτλ. άφ' έτερου, αι όποια θεωροϋνται ως σημεντικαι, και έν Ελλάδα και μάλιστα έν Άθήναις υπάρχουσι ικαναι συλλογαι Βυζαντινών εικόνων, αίνεις δύνανται να χαρακτηρισθώσι ως μεγάλης και σημεντικης αξίας. Βυζαντινάς δε λεγοντες εικόνας, δέν έννοουμεν βεβιας τάς καθ' αυτω πέποιθμένας κατά τον προ της Άλώσεως χρόνον, διότι τοιούτων εικόνων δειγματα σπανιότατα έχομεν, γνωστά άλλως τε έν τισι Μουσείοις, αλλά έκείνας αι όποια επήθησαν επί της εποχής των Τούρκων κατά τους ΙΣΤον ΙΣον και ΙΗον αιώνας, επί τη βάσει των Βυζαντινών μεν προτύπων, άλλ' άνώτεροι και καλλιτεχνικώτεροι εκίνων. Αι τοιαυτα εικόνες, άνήκουσι εις τον χρωστῆρα Κρητών ιδία γραφάρων, ειναι όνομασται διά την πραγματικήν αυτών αξίαν και την χάριν μεθ' ής επουθήσαν, διότι οι Κρητες ουτοι ζωγράφοι, άναντύσαντες και διαμορφώσαντες κάλλιστον τεχνικόν ειδος εικόνων, διήλθωσαν τούτο καθ' όπασαν την Άνατολήν και Λίβαν από του Σινά μέχρι της Βενετίας, και από του Άγ. Όρους μέχρις αυτης της Έσπερίας και της Ρωσίας. Χιλιάδας άλλς τοιούτων κάλλιστων εικόνων των μεγαλυτέρων και διασημοτέρων Κρητών ζωγράφων, οιον του Τζάνε, του Δαμσκηνοϋ, του Τραγαρόυλου, του Λαμπάρδου, του Τραφουρνάρου κτλ., ποιηθείσα κατά τον χρόνον εκείνον, καταστράφησαν κατά τό πλείστον νύν, έλαττωτον μόνον διασωθεισών έν ταις εκασταχού Βυζαντινής συλλογαις έν Εύρωπη ιδία και Ρωσία και Αμερική, όπου κατά κηρώτια έφραγαδύθησαν. Άλλά και έν Ελλάδα, και μάλιστα έν Άθήναις, ή ιδιωτική πρωτοβουλία, και ή αγάγη ένίων άνδρων έκράτησε τινά των έργων τούτων, κατά πάντα αξιολόγη, άποθεθειμένα έν ιδιωτικαίς συλλογαις. Δυστυχώς τό Κράτος άείποτε όύστατον πάντων έμεριμνησε

περι των έν τῷ τόπω κειμηλίων, τά όποια οι άγαπαες άπεκόμισαν έντεϋθεν. Και ένθ ήτο λίαν εύκολον να δημιουργήσῃ τοιακά τοιλάχιστον Μουσεια έν Ζακύνθο και Κερκίρη, έν ταις νήσοις δηλαδή εκείνας, έν ας υπήρχαν τά πλείοτερα και λαμπρότερα των Κρητικων έργων — διότι ός γνωστον έν ταις νήσοις ταυταις άνεπτυχῆ ή τέχνη αυτη — μέχρι σημερον άκόμη ουδέν έχαμε, καταλιπόν εις την τύχην αυτων και τά άπομειναντα αξιολόγη μνημεια της Κρητικης τέχνης.

Άλλ' επανέληθομεν εις τάς ιδιωτικας φροντίδας, και ως καταστήσωμεν γνωστας τάς ιδιωτικας συλλογας, έν ας άπετεθησαν έργα της καλλιότης Κρητικης Τέχνης.

Έκτος των γνωστών μεγάλων συλλογών εξ έργων της Εύρωπαϊκης Άναγενήσεως, των κκ. Σκουλοϋδη, Παπαρηγοπούλου κτλ. έν ταις Άθήναις υπάρχουσι και Βυζαντιναι συλλογαι, των όποιων αι σημεντικώτεροι ειναι αυται: Η του Βυζαντινου Μουσειου, ή της κ. Κολλυθά, της Χριστιανικης Έταιρείας, ή του Κύτωνα, του Άσκητοπούλου, του Καλυνοπούλου, της κ. Καλλιγῶ, του Παμπούκη και τινες άλλαι. Έξ αυτών άναμφιβόλως σημεντικώταται ειναι αι τρεις πρώται, περιέχουσαι έργα σημεντικης αξίας και τέχνης. Περι των συλλογών τούτων, περι όν ετιομάσω κατάλογον πλήρη, αναφέρω τινά διά βραχυτάτων προς χάριν ένιων φιλοτέχνων.

Και πρώτης πάντων μνημονεύω της του Βυζ. Μουσειου, ή όποια άριθμει χρόνον μεν βραχυτάτον, έργα δε πάμπολλα και τό πλείστον σχετικώς καλά, διότι τά έν αυτη ευρισκόμενα, ως άποτελούντα Ιστορικά άποταμίειον ύλικού, ως έδικαιολόγησεν ουτω μέλος της της έπιτροπής, την συναγωγήν των πολλών έργων, δέν άνταποκρίνονται εις την καθ' αυτω έπιλογήν έργων βαρυσμάντων τεχνικης και Έθνικης αξίας. Ουγ ήτιον όμως ευρισκόμενα έν αυτη αξιολόγη τινά έργα του Τζάνε, και τινά άλλα των Ηελοποννησίων Μόσχων, ως και τινά άλλα άνεπιγράφα μεν, πλην

άζιας πολλής, της Μακεδονικής, ως αποκαλεί ταύτην ο Millet (πρόβλ. νεώτατον έργον αυτού Εικονογραφία των Ευαγγελίων, Παρίσι 1916) Σχολής ή καλλιτέρον Τεχνογραφίας. Περί του Βυζαντινού τούτου Μουσείου, γράφει άλλοτε δύο μακρών («Αθήνα» Τεύχος 1916) νομίζω περίττον να επαναλάβω ταύτα ένταυθα.

Η καλλιτέρι πασών των ιδιωτικών εν Έλλάδι συλλογών αναμφισβήτητος είναι ή του μακαρίτου Κολλυβά, δημοσώγην πολλών χρόνων και κόπων. Έν ταύτη, άεραία και νυν ούση εν τή οικία της κ. Κολλυβά, περιλαμβάνονται έργα, ού μόνον Βυζαντινά, άλλα και της Ιταλικής εν Έλλάδι Αναγεννήσεως διά των Δοξαράδων, και του Κουτούζη και Καντούνη. Και περί μόν των έργων τούτων της Ιταλικής Σχολής, επειδή ο λόγος περί Βυζαντινών, δέν άναφέρω ήδη. Περί δε των Βυζαντινών αυτών εικόνων έν συντομία λέγω ταύτα: Έν τή συλλογή ταύτη υπάρχουν, ού μόνον έργα πρώτων τέχνης, άλλα και καλλιστης τοιαύτης εκ των Κρητών. Και πρώτα πάντων αναφέρωμεν τά δύο υπογεγραμμένα έργα του έξοχιστου των Κρητών ζωγράφου — κάλλιστα όντα — του Έμμανουήλ, του Τζάνε-Μπαναλή, τον Μ. Κωνσταντίνον και την Άγ. Έλένην άφ' ενός και την Παναγίαν την Λαμποδίτισσαν άφ' έτέρου, άμφότερα των μέσων της ΙΖ' εκατονταετηρίδος, ήτοι της άμυής του ζωγράφου τούτου. Ως έργον του ίδιου φέρεται και τύπος τις Άμολίντου όμοιος προς εκείνον του Άνδρόου του Ρίξκου, της Ρωμαϊκής του Άγίου Άλφρόνσου, και της εν Ζακύνθω έν τή ναφ της Φανερωμένης. Της εικόνας ταύτης, ως και της του Μ. Κωνσταντίνου και της Άγ. Έλένης υπάρχουν άπύπολλα αντίγραφα, ως ήμεεις τουλάχιστον είδομεν.

Παρεκτός δε των έργων του Τζάνε υπάρχουν και τινά όμοια του Μόσχου πατρός και υιού ήτοι του τε Ηλία Μόσχου και του Ιωάννου. Και του μόν πρώτου, συγχρόνου σχεδόν προς τον Τζάνε, υπάρχουν τρία των θαμάτων του Ίησού (Χορταμός-Κανά-Αίμορροούσα) και οί άγιοι Ελισάβεθος και άγιος Γεώργιος έπιπτοι. Του δε Ιωάννου, των άρχων του ΙΗ' αιώνος, ο άγιος Δονάτος και τά θαύματα αυτού, έργον καλλιστης άξιας.

Γενικώτερον δε υπάρχουν έν αυτή έργα του γνωστού Μιχαήλ του Δαμασκηνού, δεσποτικού εικόνας του Πουλακί Θεοδώρου, λαμπρός επιτάριος του παλαιότερου Κων. Κωνταρίνη καλοί Ταξίαρχα, και του έτι παλαιότερου Δαμιτίου Έμμ. καλή Παναγία. Έτι δε του Φιλοθέου (Σκούφου) και του Καλλεργη, μεταγενετέρου, έπίσης εικόνας καλλιστης Θλιβομαι, ότι έν συντόμω χωρφ δέν δύναμαι να ένδια. τριών περιγράφωμεν τάς καλώς ταύτας εικόνας και τό καθολικόν έργον των ζωγράφων τούτων, οί όποιοι πρέπει να μείναι γνωστοί διά την ιστορίαν της Νεο-Ελληνικής Τέχνης.

Της συλλογής ταύτης ίδια έξαιρώ λαμπροτάτην εικόνα δεξιά άνωθεν τφ εισερχομένου, παριστώσαν όσιν τινά έν μεγάλη σήμημα, τεχνικής θαυμασιότητας. Ο ζωγράφος ταύτης, ού τό όνομα δέν σφοδραίται, πιθανόν άποσβεσθέν κατά την διόρθωσιν, φαίνεται ύπεροχος ών, ζωγράφος εικόνα Βυζαντινήν, πλην δι' Ιταλικού καλλιότου τρόπου, χωρίς να μακρονήβη, ούτε των τοιχογραφικών πτυχώσεων του έν ταις Βυζαντιναις τοιχογραφίαις του ερώμενος άνοιγματος και των διαγωνίων γραμμών. Την εικόνα ταύτην, ήν άποδίδουσαν εις τινά των Δοξαράδων — πιθανόν Μίαν — δύναμαι να ανακηρύξω ως τινά των λαμπροτέρων εικόνων της καθ' όλον νέας Έλληνικής έποχής. Πλην δε των ρηθειών εικόνων έν τή συλλογή ταύτη υπάρχουν και τινες παλαιότεραι κατά τούτο άξιόλογοι, ότι είναι πιστή απομίμησις των έφ' ύγρφ εικόνων των τοιχών και της τεχνικής αυτών. Κατά την γνώμη ήμών ή συλλογή αυτή πρέπει να περιέλθη εις χείρας του Κράτους έξεγοράζοντας ταύτην αντί συμβατικού ποσού.

Τών λοιπών συλλογών άξιόλογος και σημαντική είναι ή της Χριστιανικής Έταιρίας του μακαρίτου Λαμπάκη, ο όποιος — είναι άληθής — τον καιρόν, καθ' όν έζησεν, άφθονούνην άκόμη πολλών έργων, ήδύνατο να καταρίστη μεγίστην Βυζαντινήν συλλογήν, την μεγαλύτεραν έν τφ κόσμω και λαμπροτέραν. Άλλά στενών άντίληψεων, ως ήτο, και ένεργείας ούχι έπιστημονικής, παρά τά μεγάλα μέσα ά διαθέθεν, κατόρθωσε να συναβροίση πλουτον, ούχι άξιον του τότε καιρού και του πλήθους. Ούχ ήττον όμως έν τή συλλογή ταύτη άνευρίσκει τις τινάς εικόνας άξιολόγους και λαμπράς. Είναι δ' αυτά άι δύο του Έμμ. του Τζάνε Δεσποτικά ένυπόγραφοι, άι μικρά πλην χαρακτηριστικά του Λαμπάρδου, γνωστοί

ούμν και άλλοθεν, ή μεγάλη και ιστορική της Ναυμαχίας της Ναυπάκτου (1571) και τινες άλλαι παλαιότεραι του Άντωνίου κλπ.

Μετά ταύτας μνημονούμεν της καλής συλλογής του άρχαιοπόλου Κύπρια, ο όποιος τή άληθεία κατείχε τάς καλύτερας εικόνας εκ πάντων των άρχαιοπόλων. Έκ των έν τφ καταστήματι αυτού (Σταδίον 30) και τή οικία (Τσακάλωφ 24) εικόνων πολλαί είναι ούχι εύκαταφρόνητοι. Έναι αυτών, άναγόμεναι εις έποχήν όντος παλαιών, μεταβυζαντινήν βεβαίως, διακρινόμεναι και από την τεχνικήν, και τό είδος, και άκόμη άλλαι τινές άνηκούσαι εις τον χροστίτηα του Κ. Κονταρίνη, του Φιλοθέου (Σκούφου), του Μόσχου κλπ. είναι άξια πολλής προσοχής.

Έκ δε της συλλογής του Άσκητοπούλου, εκτός τινων άλλων, σημειούμεν την λαμπράν εικόνα του Ι. Μόσχου, παριστώσαν τον Ίησούν και τά θαύματα αυτού, τεχνικής καλής.

Έλος δε έν τή συλλογή του κ. Καλογεροπούλου, βιβλιοφόρου της Βουλής, έν ή αναγράφονται έργα όλίγα, διακρίνει τις εικόνα καλήν του Ι. Μόσχου.

Της νεωτάτης συλλογής του Ίατρού Παμπούκη, ήδη καταρτιζομένης, άποφείνω προηγουμένην κρίσιν, άκούμενος εις Παναγίαν τινά, καθ' ή μοι έσφρόθη.

Ός έν παρόδω δε σημειούμεν και την ύφ' ήμών έν τή πενήντ συλλογή μας κατεχομένην εικόνα της αγίας Τριάδος, ένός των παλαιότερων Κρητών ζωγράφων του Έμμ. του Τζανφρουανού, μεγάλης άξιας. Έπι τή εύκαίριε δε ταύτη σημειώ και την ιδιόρρυθμον του άγ. Άθανασίου, και του άγ. Άδερξίου, θαυμαστίν διά τό λαμπρόν Κρητικόν είδος της κεφαλής.

Την συλλογήν της κ. Καλλιγιά δέν ήτύχησα να ίδω, μή δύνηθείς να έπισκεφθώ ταύτην. Τάν δ' εκτός των Άθηνών συλλογών άξια κατά πάντα είναι άι έν ταις εκκλησίαις της Έπιταφίας ευρισκόμεναι, περί όν ίδιον θά καμω λόγον.

[* Έπεται τό τέλος]

Δ' Ν. Δ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ

* * *

ΔΙΑΦΟΡΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Όλος ο κόσμος γνωρίζει την Ιταλικήν παροιμίαν: «Tu m'as dit, ma tu m'as fait». Αηλαδή: «Με κολακεύετε, αλλά με ενθαρσύνετε».

Αλλά όλος ο κόσμος δέν γνωρίζει, ότι ήτο ή προσημειωμένη φράσις του Πάπα Ιωάννου XXIII:

— Αν άρρωθ, έλεγε, οι όλοι οι Έπανοι που λέγονται για μένα, είναι ψευδείς, αλλά τούς άκούω ενθαρσύνους.

Ένας άσχυρος χρηματιστής, πλέγων τό εγκώμιον των οικονομολόγων, έλεγεν ότι αυτοί ύποστηρίζουν τό κράτος.

— Αυτό είναι άληθές: ειπε κάποιος. Οί οικονομολόγοι ύποστηρίζουν την Γαλλίαν με τον ίδιο τρόπο, όπως ένα σγοιό ύποστηρίζει ένα κορμασμένο, ενφ' τον πύργω.

(Carpenteriana)

Η κόρησος Galowkine διηγείτο τό έξης ανέκδοτον, άφορών τον ποιήτρια Ροτεμκίν, όστις άντικατέστη τον ποιήτρια Orlov παρά τή Αικατερίνη II, όταν ο τελευταίος έλασε την εννοίαν της:

— Ημεράν τινά, άνερχόμενος την κλίμακα των άνακτόρων, αντήντησε τον Orlov, όστις κατήρχετο.

— Τι νέα υπάρχουν εις την αυλήν; τον ήρώτησεν ο Ροτεμκίν, διά να διαλύση την εκ της σιγής κατά την συνάντησιν των προσενηθείσαν άναγάρ άτύσοφωσαν.

— Τίποτε, απήντησε ψυχρός ο Orlov, εκτός του ότι οεις άνεβαίνειε και ένω καταβαίνω.

(Baronne d'Oberkirch, Memoires)

Ένας Ιεροκήρυξ, όμιλών επί του Ευαγγελίου, τον πραγματευομένου τά της Σαμαρειτίδος, ειπε: «Μην εκλιήθηθε, έν αυτό τό Ευαγγέλιον είναι έταπειμένον. Μη λησμονείτε δι' όμιλεί μία γυναικά».

Ένας άλλος όμιλών επί άεροαηρίων εκ μοναχών την ήμέραν του Πάσχα, ειπε δι' αυτό, να ή είδησις της Άναστάσεως: διαδοθή τό ταχύτερον.

Ο Ιεροός του χωρίον Nogué, όστις παρενέρισκετο κατά τάς τελευταίας σιγμάς του ζωγράφου Watteau, του παρουσίας, κατά τά έθιμα, ένα Έσταντρομένον. Ο ζωγράφος, εβρίσκον αυτόν τεταυρόσημα, άνεπιφύλακτα:

— Αφαιρούστέ μου αυτό τό πράγμα! Πώς ένας καλλιτέχνης ήδυνήθη να άποτυπώσει τόσο κακώς την φρασιογμίαν του Θεού!

(Pannekoek)

M. M.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΙΣΤΑΜΕΝΟΣ. Θανασιία μικρογραφική εικόνα του βυζαντινού ζωγράφου Π. Παρμανυθίου, μεγέθους 10 εκ. εβρισμένη έν έστρατοεισώ εικόνας παριστώσας τον έγ. Αδώντιον έπίσκοπον Κερκίρας, και άποκεμήνης εις τον έν τή πόλει Κερκίρας ναόν των άγ. Πατέρων (1730). (Αντίγραφο Ν. Δ. Καλογεροπούλου).

ΠΑΝΑΓΙΑ ΔΕΞΙΟΚΡΑΤΟΥΣΑ. Περιήμιος Παναγία του Έμμ. Τζάνε Μπαναλή ποιηθείσα τφ 1651. Αποσείνεται νυν έν τή ιστορική μονή της Πλατυτέρας έν Μαγδοικίω Κεράρας, όπου και ο τάφος του Α. Κυβερνήτου Ι. Καποδίστρια. Τη εικόνα αυτή είναι άξια πολλής προσοχής διά την καλλιτεχνικήν και ήσθητικήν της Θεοτότου και του παιδός παριστάτων. (Αντίγραφο Ν. Δ. Καλογεροπούλου).

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΛΑΪΚΟΝ ΘΕΑΤΡΟΝ: Ο ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ

(Ατάξεις εις τό θέατρον "Διονύσια,, την 11 Ιανουαρίον 1918)

Είς μίαν πλειράν του γραφικωτάτου Λυκαβητού, εις την άρχήν ενός μικρού όρειου πεζώνος, έχει αναρρηθή τό λαϊκόν Έλληνικόν θέατρον της Δεξαμενής, όπως έπεκράτησε να λέγεται, καλοκαιρινή απόλαυσις όλων των Άθηναίων, άνεπαρήτος φύλου, ήλικίας και τάξεως. Οί άρχαιοί πρόγονοί μας έζητήσαν από την πρώτην έποχήν της ιδρύσεως της πόλεως, να έξηγήσουν πώς εύρέθη αυτή ή πέτρα μέσα εις την πόλιν. Και έπλσαν ένα μύθον χαριτωμένον, όπως χαριτωμένοι είναι όλοι οί μύθοι που έπλσαν οί μεγαλοφρονες εκείνοι άνθρωποι, των οποίων καθένας, και ο κοινότερος άκόμη, ήτον ήδη ένας ποιητής. Ληγομένου λοιπόν ότι, μόλις εκτίσθησαν άι Άθήνα, δύο θεοί, ή Άθηνά και ο Ποσειδών, ήρχισαν να μαλλώνουν περι τό ποίος θ' αναλάβη υπό την προστασίαν του την πόλιν. Ο Ποσειδών ισχυρίζετο ότι, αυτός έχει τά περισσότερα δικαιώματα, διότι τό βασίλειόν του, ή θάλασσα, είναι τόσο κοντά εις την πόλιν. Η Άθηνά επέμεινε ότι, πρέπει ν' αφιερωθή εις αυτήν ή πόλις που έφερε τό όνομά της. Κατά την άξιόλογον συνθήσαν των θεών της έποχής εκείνης, την όποιαν βλέπομεν έν χροσει άπό της έποχής του Όμήρου, οί δύο θεοί, από τά λόγια, ήλθαν εις τά χέρια, και ήρχισαν άγριον πραγματικώς πετροπόλεμον. Τό πράγμα δέν είναι εκπληκτικόν, διότι γενικώς άι πράξεις των θεών της έποχής εκείνης ένθυμίζουν πολύ τό σημερινόν άστνομικόν δελτίον. Προς άλγος των άρρέων θεών και ανθρώπων πρέπει να προσθήσω, ότι εις αυτόν τον θειον πετροπόλεμον υπερίσχυον ή Άθηνά. Ο Ποσειδών έφυγε νικημένος, αλλά δέν ήρηθή έντελώς τάς Άθήνας. Ο κόλπος του Φαλήρου έθεωρείτο πάντοτε μία από τά θρωαίτερα έπαρχία του ύγρου κράτους του. Εις την άμυην έν τούτοις τό πετροπόλεμον των δυο θεών, μία πέτρα έπεσον από τά χέρια της Άθηνάς, και ή πέτρα αυτή είναι ο Λυκαβητός.

Σημειώσατε, παρακαλώ, αυτήν την περιεργον σύμπτωσιν, ή όποία έξηγεί τά φαινόμενα της κληρονομικότητας, ή τουλάχιστον της μιστηριοδούς σχέσεως των πραγμάτων μεταξύ των διά μέσου των αιώνων. Ο πετροπόλεμος, άφού ερησιμοποιήθη από τους υπερόχους αυτούς γλεντιζέδες και διεφθαμένους, άλλα πάντοτε θελκτικούς και θρωαίους θεούς του Όλύμπου, κατήχησε τώρα λαϊκόν παιγνίδι. Εις την πέτραν ή όποία ένθυμίζει την καταγωγή του λαϊκού αυτηναιόυ έστισσε την σκηνήν του τό λαϊκόν θέατρον, τό θέατρον του Καραγκιόζη. Εκεί επάνω αναβαίνει, κάθε καλοκαιρι, ο μικρός άψυχος θίασος. Και συμβαίνει αυτό τό παραδόξον: Ένώ τό καλοκαιρι ο Καραγκιόζης αναβαίνει εις αυτά τά ύψη, εκατόν μέτρα ύπερ την επιφάνειαν της θαλάσσης, τον χερμάων χώνεται βαθειά εις τό ύπόγειον ενός κερφνευίου της πλατείας της Όμονοίας, είκοσι μέτρα ύπό την επιφάνειαν της γης. Ο Καραγκιόζης είναι των άκρων: Η του ύψους ή του βάθους.

Πριν εισέλθωμεν εις τό παραδόξον και εύτυχημένον αυτό θέατρον — και παρακάτω θά έξηγήσω διατί τό όνομάς εύτυχημένον — δέν θά ήτον περιττόν να μάθωμεν την καταγωγή του Καραγκιόζη. Διά κάθε ζήτημα δύσκολον ή άμφίβολον, παρουσιάζονται, ως γνωστόν, έθελοντα σοφία, άποφασισμένοι να σάσουν τό κεφάλι των διά να τό λύσουν. Τό ίδιον συνέβη και με τον Καραγκιόζη. Υπάρχουν άνθρωποι οί όποιοι έγνισσαν δέκα και είκοσι αιώνες πίσω διά να ανακαλύψουν πώς έγεννήθη και πού έγεννήθη ο πρώτος πρόγονος του πρωταγωνιστού της Δεξαμενής. Δέν θά κάμω την εύκολον σοφίαν να παρατάξω τό όνομα των σοφών αυτών έρευνητών. Θά περιορισθώ εις τά συμπεράσματα της μαζοτάτης εργασίας των, από τά όποία άποδεικνύεται ότι ο Καραγκιόζης έχει ευγενεσάτην καταγωγήν, καταγωγήν φθάνουσαν μέχρι των Σταυροφροών, και την όποιαν θά έξηγήσω άι ευγενέστεραι άριστοκρατικά οικογένεια της Ευρώπης και της...

Έλλάδος. Είναι γνωστόν τό θέατρον τό λεγόμενον των Σινικών Σκιών — των ombres chinoises. Όπως και τό όνομά του άποδεικνύει, τό θέατρον αυτό έφευρέθη εις την Κίνα. Πότε όμως; Η ιστορία του πολιτισμού της μεγάλης αυτής Άσιατικής μοναρχίας είναι τόσο άρχαία, γάνεται τόσο έπιμόνος εις τά βάθη των αιώνων, ώστε μάταιον θά ήτον να ριψοκινδυνεύση κανείς να προσδιορίση χρονολογία. Άλλά έχει τόσην σχέση τό θέατρον των «Σινικών Σκιών», προς τον Καραγκιόζη, ώστε δέν ύπαρχει καμία άμφιβολία ότι ή πρώτη του καταγωγή πρέπει ν' αναζητηθή εις την Κίνα. Άπό την Ανατολήν τό φώς» λέγει τό γνωστότατον ρητόν. Από την Ανατολήν όμως και αυτά άι σιαί, άι όποιαί, άφού διεσκοδάσαν, τις οιδε πόσους Ιαώνας, τους Κινέζους, εξακολουθούν άκόμη και σημερον να διασκεδάζουον τά παιδιά, ίσως διά ν' άποδύβη ή στενή σχέση μεταξύ των μικρών παιδιών και των μεγάλων εκείνων άφελών λαών της Ανατολής, των όποιων ή πρωτογενής κατάστασις παρουσιάζει τόσοην άναλογίαν προς την ίδικην μας παιδικήν ήλικίαν.

Άπό την Κίνα φαίνεται ότι, τό «Θέατρον των Σκιών» επέρασε εις την Περιοίαν και σιγά-σιγά κατέλαβεν όλόκληρον την Δυτικήν Άσίαν, όλόκληρον την Ανατολήν, εις τό μεταξύ έβελισσόμενον, τελειοποιούμενον, προσαρμοζόμενον προς

την διανοητικήν ανάπτυξιν, τον πολιτισμόν και την καλαισθησίαν των λαών, τους όποιους έπλησίαζεν. Όλα αυτά, όσον και ήν είναι μακρύν, σκοτεινά και άμφίβολα, φαίνονται όμως πολύ πιθανά και πιστοποιούνται διά της λεγομένης αναλογικής εξέτασεως. Ότι ο Καραγκιόζης είναι Ανατολίτης, δέν ύπαρχει καμία άμφιβολία. Εκείνο όμως τό όποιον άποδεικνύεται και ιστορικώς, είναι, ότι φέρει, τουλάχιστον, ένα ένδοξον όνομα μεγιστών του δωδεκάτου αιώνος, της έποχής των Σταυροφροών, της έποχής δηλαδή εις την όποιαν υπερχανονται, όταν τοποθετήν την καταγωγήν των άι άριστοκρατικά οικογένεια της Ευρώπης, όπως έλεγον πρό όλίγου.

Κατά την έποχήν εκείνην έφάνη εις την Ανατολήν ένας άνθρωπος, του όποιου τό όνομα άντήχησεν έως την Ευρώπην και την έγέμισσε θαυμασμόν και τρόμον, ο Σουλτάνος της Αίγυπτου και της Συρίας Σαλαδίνος. Ο Σαλαδίνος είχε την τιμήν ν' άγωνισθή προς τους Σταυροφόρους του Βασιλέως της Άγγλίας Ριχάρδου, του Λεοντοκάρδου, συνέλαβεν αιχμάλωτον τον βασιλέα της Ιερουσαλήμ Γουίδον του Δουβενίου, κατέκτησε τους Άγιους Τόπους, τολμηρός, μεγαλοπρεπής, δίκαιος και — πράγμα σπάνιότατον διά την έποχήν του ή διά τό θρησκευμα — φιλόανθρωπος, εξέφυγεν από τά δρια της Ιστορίας, και έγινεν ένα είδος θρυλικού πλέον προσώπου. Οί Άραβικοί μύθοι είναι γεμάτοι από άλλα και άνεκδοτα του ήγεμόνος αυτού, ο όποιος υπήρξε μία από τάς μεγαλύτερας φρασιογμίας της έποχής του.

Ο Σαλαδίνος λοιπόν είχεν ένα Βεζύρην μέθυσον, κοιλόδουλον, άρπαγα και φιλήδονον. Πώς ο δίκαιος και μεγαλοπρεπής εκείνος ήγεμών ήνεχτετο ένα ύπουργόν αυτού του φουράματος: Άπλούστατα ο έπισημος εκείνος παλάνθρωπος της Σουλτανικής αυλής ήτον έξυπνος, κινικός, σκόπητης. Ο Σουλτάνος ή έπρεπε να του κόψη τό κεφάλι, ή έπρεπε να συγχωρή τάς παρεκτροπές του, διά να διασκεδάξη με τ' άστεια του. Ένοείται ότι έπρότιμησε τό δεύτερον. Ο Βεζύρης έμενε εις την θέσιν του, και ο Σουλτάνος έπληρώσεν τάς ζημίας, που έκαμεν ο ύπουργός του. Η ποιήσις όμως ή λαϊκή και ο μύθος παρελάβαν τον άρχοντα ύπουργόν και τον έγελοποιήσαν και τον έμαστίγωσαν με την σάτυραν και τον παρεόδωσαν γελοιογραφίαν εις τάς έπερχόμενάς γενεάς. Ο Βεζύρης εκείνος όνομάζετο Καραγκιόζης. Ο σημερινός Καραγκιόζης είναι συνώνυμος του. Δέν είχαν λοιπόν άδικον, όταν έλεγον ότι ή καταγωγή του είναι ένδοξος.

Ο Καραγκιόζης απέθανεν, όταν ήλθε τό πλήρωμα του χρόνου. Άλλ' απέθανεν ως άνθρωπος και ως βεζύρης. Ως τύπος όμως έμεινε και έγινε σύμβολον και άπετέλεσε την βάση του λαϊκού Αιγυπτιακού και Συριακού θεάτρον. Εις τους τόπους εκείνους της άπολυταρχίας και του δεσποτισμού ο λαός ήσθάνετο κάποιαν άνακούφισιν, βλέπων έξευτελιζόμενον ένα μεγιστάνα. Και ο Καραγκιόζης εκέρδισε την άθλιαν ύστεροφημίαν που του ήξιζε.

Οί Τούρκοι τον παρελάβαν από τους Αιγυπτίους και από τους Σύρους. Οί Τούρκοι άλλως τε δέν είχαν τίποτε ίδικόν των και ήρπαξαν, ότι ευρισκόν. Λαός πολεμικός, προχωρών διαρκώς προς τά εμπρός, δέν είχαν καθόν να δημιουργήσουν τέχνας. Την ποιήσιν την έπληραν από τους Άραβας, τό παραμύθι, τον μύθον, από τους Πέρσας, την μουσικήν μαζί με διάφορα άλλα χροσίμα πράγματα από τους Βυζαντινούς, τό θέατρον από τους Αιγυπτίους. Ίδιαίτερος ή τελευταία αυτή έφευρέσεις του ήλθε θαυμάσια. Είχαν και οί Τούρκοι τους βεζύρηδες, που όμοιοζαν καταπληκτικώς προς τον άειμηστον Καραγκιόζης, επομένως ήσθάνοντο κατ' ίδιαν εύχαριστήσαν να τους βλέπων έξευτελιζόμενος εις την σκηνήν.

Ο Τουρκικός Καραγκιόζης έτελειοποιήθη συμφώνως προς την Τουρκικήν αντίληψιν. Έγινεν άπιστευτός άσχυμος. Ο Θεόφιλος Γκωτιέ, εις τό θαυμάσιον βιβλίον του περι Κωνσταντινουπόλεως, περιέγραψε και μίαν παράστασιν του Καραγκιόζη, εις την όποιαν παρήσει ο ίδιος. Και ο ποιητής του «Μυθιστορηματος της Μούμιας» μετεφράσθη όλην την λεπτότητα της Γαλλικής γλώσσης διά να μάς ειπή τί ήκουσε και τί είδε. Όλη ή λεπτότης της Έλληνικής γλώσσης, λεπτότης την όποιαν έχω τουλάχιστον δέν θεωρώ κατωτέραν της Γαλλικής, δέν θά με έφθανε διά να μνη ειπω τάς έντυπώσεις μου από μίαν παράστασιν του Καραγκιόζη, την όποιαν είδον μίαν θαυμάσιαν Αιγυπτιακήν νύκτα, εις κάποιαν πόλιν της Αίγυπτου, κάτω από τους φρονίκας του Νείλου. Μη γνωρίζον τά Αιγυπτιακά, έσφώθη βέβαια από την όμην φρασολογίαν του διαλόγου. Άλλά έγινοντα και σχήματα και κινήσεις, διά τάς όποιάς δέν χρειαζόνταν γλωσσολογικά γνώσεις.

Άπό την Τουρκίαν επέρασεν ο Καραγκιόζης εις την Έλλάδα. Άλλά επέρασε έξελλήθησθεϊς. Όταν τό Βυζάντιον έμεισοφάνει εις τον πολιτισμόν και εδάνειζε πολιτισμόν εις όλον τον κόσμο, όλοι οί τολμηροί τυχοδιώκται, από τά πέρατα της Γης, έτρεχαν εις τό Βυζάντιον, διά να έβρουν έπιτυχίας. Άρμένιοι, Βούλγαροι, Νορβηγοί, Νορμανδοί, Άραβες, Πέρσαι, πάσης άλλης φυλής άνθρωποι, ήρχοντο εκει να ζήσουν και να επιτύχουν. Άλλά ερχόμενοι έγινοντο Έλληνες. Τό θαυμάσιον Έλληνικόν πνεύμα, με την άπαρά-

μιλλον αφομοιωτικήν του δύναμιν, τούς παρελάμβανε, τούς συνέθλιβε, τούς έσπιβε, τούς έλειανε, τούς έσπίλωνε και τούς έκαιμεν "Ελληνας. Ένας Αρμένιος Πακουριάν έγένετο Πακουριανός. Ένας υιός κάποιου Σρέγκου Ουμβέρτου, έγένετο απλούστατα Ουμπρετόπουλος. Δέν ήταν δέ άλλαγή μόνον εις τό όνομα. "Ητο γενική ψυχική και πνευματική μεταβολή των βασιράων αυτών εις Έλληνας.

Και ο Καραγκιόζης, υπερβάς τό Αιγαίον, έγινε Καραγκιόζης, Έλλην γνήσιος και μάστιχα Αθηναίος. Έχει ακόμη νά κάρη με Σουλτανούς και Βεζύρηδες, αλλά μόνον διά νά τούς ειρωνευθή άνηλεώς, δέν αισθάνεται δε συμπάθειαν ούτε εις αυτόν τόν τύπον τού "Ελληνος ραγιά, τού Χατζαϊβάτη, ο οποίος ταπεινός και δειλός, δέρνεται διαρκώς από

Η ΑΓΓΛΙΚΗ ΑΤΡΟΜΙΑ. — Είναι παροιμιώδης ή ψυχαγμία των Άγγλων. Ίδέτε τους, ενθ' σφαιρίζον ή δίδως γρόφ τους, με τι άταραξίαν προσκαθούν νά ξεκολήσουν ένα κανόνι από την λάσπη.

δλους. Αποπειράται κάποτε νά τραγουδήσει ένα άμανέν, αλλά άμέσως μετά την πρώτην φράσην τό γυρίζει εις τό τελευταίον τραγουδι τών Αθηναϊκών δρόμων, εις τό όποιον μάστιχα προσθέτει στίχους ίδιούς του. Η σκηνογραφία του παριστάει συνήθως σεράϊ της Κωνσταντινουπόλεως, εις τό όποιον έχουν προστεθεί και όλίγοι νοικοκυρδες. Άλλ' άπέναντι τού σεραίου ύψώνεται ή κατοικία τού Καραγκιόζη, παράγγα έντελώς Αθηναϊκή, από εκείνες μάστιχα που συναντώνμεν εις τά Μεσόγεια της Αττικής, με τό ύπότερον από ξηρά κλαδία. Και όταν ο Βεζύρης άπειροπαθής νά έκστομάξη καμμίαν Τουρκικήν λέξιν, ο Καραγκιόζης την άρπάζει, την στραγγαλίζει και την γελοιοποιεί διά νά προκαλέση τόν γελάτα.

Έξελθνοισθεις λοιπόν ο Καραγκιόζης, έγινε τό προσφιλέστερον θέατρον τού Έλληνικού λαού. Δέν είναι όλίγοι εκείνοι οι όποιοι ευρίσκουν ότι δέν είναι άξιοπρεπές διά τόν Έλληνικόν λαόν νά ενχαριστήται εις αυτό τό πρωτοφανές θέαμα και γνωρίζω πολλούς, που έκπλήττονται, όταν ένας άνθρωπος άνεπτυγμένος τούς καλέση εις μίαν παράστασιν τού Καραγκιόζη. Νομίζω ότι όλοι αυτοί οι δυσκολοί θά ήμπορούσαν νά ήσχιάσαν. Όλοι οι λαοί έχουν τό λαϊκόν των θεατρον, άναλόγον προς τόν ίδιον μας Καραγκιόζην, εις όλους δέ τούς λαούς ύπάρχουν άνθρωποι άνεπτυγμένοι, οι όποιοι τρελλαινόνται με τό λαϊκόν θέατρον. Άς μου έπιτραπή, εδώ νά έξέλθω από τό θέμα μου μίαν στιγμήν και νά άνέρω ένα άνέκδοτον.

Ο Κάρολος Νodie, ο γνωστότατος Γάλλος δημοσιογράφος, έτρελλαινετο με τό θέατρον τού λαϊκού Polichinelle. Μίαν ήμέραν, που έχάζετο εμπρός εις την παραγωγήν τού λαϊκού θεάτρον, έγνωρίσθη με τόν διευθυντήν τού θεάτρον αυτού και τού έζήτησε διαφόρους πληροφορίας. Μεταξύ άλλων ήθέλησε νά μάθη πως κατορθώνει ο Πολιανέλ νά μεταβάλλη την φωνήν του. Ο διευθυντής τότε τού έδειξε μίαν μικράν μεταλλινήν σφουριετραν με την όποίαν έπιτυγχάνεται ή αλλοίωσις της φωνής. Ο Νodie την έβαλε εις τό στόμα του και έπέτυχε πραγματικώς νά όμιλή όπως ο Πολιανέλ. «Και πως κατορθώνετε νά την κρατείτε εις τό στόμα σας χωρίς και νά καταπίνετε;» ηρώτησε τόν διευθυντήν. «Κάποτε μου ξεφεύγει, απήντησεν ο διευθυντής. Ατήν που έχετε τώρα εις τό στόμα σας, την έχω καταπίει τρείς φορές, αλλά ψύχνω και την βρίζω.»

Έχουν λοιπόν όλοι οι λαοί τόν λαϊκόν θεατρον ήρωα. Οι Γάλλοι έχουν τόν Πολιανέλ, ένα αδιόρθωτον μέθυσον και ταραξίαν, χωρίς συνείδησιν, και χωρίς ήθικην. Οι Ιταλοί έχουν τόν Πουλιανέλλαν, ειρώνα, σατυριστήν, κυνικόν και άφορητός βωμολόχον. Οι Άγγλοι έχουν τόν Πόντζ, μέθυσον, προκλητικόν, διεφθαρμένον, γεμίσον από έλαττώματα, και τόν Old-Vice, τού όποίου τό όνομα θά μετεφράζετο "Ελληνικά "Παλή" - Άμαρτία", και θά έλεγεν άμέσως περί τίνος είδους ύποκειμένου πρόκειται. Όλοι οι λαοί ενχαριστούνται νά βλέπουν μίαν κάπως χονδροειδή και πρωτογενή γελοιογραφίαν, εις την όποίαν είναι συγγεντημένα και ττοιμομένα τά λαϊκά έλαττώματα.

Είναι άλλως τε τό κοινόν θέατρον, τό όποιον δέν χροιάζεται σκεψίν, δέν έχει ανάγκην άπασχολήσεως διανοητικής. Τά έργα όλου αυτού τού θεάτρον εις όλον τόν κόσμον είναι άφελή, πρωτογενή, εις μεγάλας χονδράς γραμμάς, τώσον χονδράς, ώστε νά έντυπώνονται και εις την απλούστεραν λαϊκήν διάνοιαν. Είναι θεατρον προσηρομένο κυρίως διά τά παιδιά. Άλλ' όπως κάποτε προσηρομένο διά τά παιδιά, έκτελούμενον όμως από μεγάλους, έχει την ιδιότητα ν' άρέσει εις τούς μεγάλους, και ο Καραγκιόζης, άν εις τό σύνολόν του απευθύνεται προς τά παιδιά, αι λεπτομέρειαι του όμως τέρπουν και τούς μεγάλους. Παντού άλλως τε και εις τούς πλέον άνεπτυγμένους λαούς αι μεγάλοι λαϊκαί μάστιχα αισθάνονται, συγχινώνονται, ενχαριστούνται και ένθουσιάζονται όπως τά μικρά παιδιά. Ένας μεγάλος κριτικός τού θεάτρον έλεπν, ότι οι θεαταί, καθένας ξεχωριστά, ερχονται εις τό θέατρον με τās δούλητας και τās λεπτό-

τητας της αντίληψως, τās όποιας δίδει ή μόρφωσις και ή πνευματική ανάπτυξις. Όταν οι θεαταί ευρεθούν μαζί, όλαι αταί αι λεπταί αποχρώσεις έξαλείφονται, και μένουσν μόνον αι μεγάλοι χονδραί γραμμάι, αι άρχικαί και πρωτογενείς. Και έτσι έξηγείται, πως μέσα εις τό θέατρον σχηματίζεται συνήθως ένα μόνον ρεύμα ισχυρώτατον, τό όποιον επικρατεί και παρασύρει ακόμη και εκείνους που άποτελούν τās λεπτās αποχρώσεις.

Πουθενά άλλου δέν φαίνεται τόσον καθαρά ή άλληθεια τού φαινομένου αυτού, όσον εις τό λαϊκόν θέατρον τού Καραγκιόζη. Το μεγαλύτερον μέρος τού άκροατήριου του τό άποτελεί ο λαός, ευχαριστούμενος εις τά εύκολα άστέια, εις την χονδροειδή σάτυραν, εις τούς πρωτογενείς τύπους. Οι άνωτέρας μορφώσεως άνθρωποι άκριθώς εις τά ίδια σημεία συγγένεται με τό άφελέστερον άκροατήριον, και ο Καραγκιόζης τούς φαιδρώνει όλους.

(Έπεται τό τέλος)

Γ. ΤΣΟΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΥΘΥΜΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ: ΑΙ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΙ ΤΟΥ Κ^{ΟΥ} ΤΑΜΠΑΚΟΥ

— ΔΙΗΓΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ —

Χαρκιλης Ταμπάκος!.. Ειρηνοδίτης, άρθροτικτός, συνταξιοχός, μύση, άκατανίκητος εις την Πρέφην, γνωρίζων απ' έξω τούς «Αθλους» τού Βίκτωρος Ούγγω, όλίγην κηθάραν, όλίγην άστρονομίαν, έν μερει σοσιαλιστής, έν μερει Βασιλόφρον, υπέρ τού κεφαλιού, κατά τού κεφαλαίου, χριστιανός, τέλος πάντων, ορθόδοξος και σάντος της Πολυμνίας Ταμπάκου. Έγεννήθη εις τό Τζουμέρκα, εκεί διήκουσε τά πρώτα μαθήματα και, άν και είχε κλίσην προς την ζωγραφικήν, έγινε λειτουργός της Θεμιδος, τή έπεμβάσει τού πατρός του, της ράβδου τού πατρός του και των συγγενών και φίλων της οικογενείας του, οτινες άπεστρέφοντο την ζωγραφικήν:

— Άκούς εκεί άδερφέ νά θέλη νά φτειάνη μουτζούρες! Μοιγείς θά τρώς βρέ παιδί μου Χαρκιλή! Οι ζωγράφοι είναι άνθρωποι με πολλά μάστιχα και λίγη γνώση. Τρώςν τό μήνα μιά φορά και βάφουν θάλασσες στό χαρτί που τίς βλέπεις και σου ερχεται έμετός!... Σε καλό σου Χαρκιλή!...

Εις τόν Χαρκιλήν Ταμπάκον λοιπόν συνέβη τό άκόλουθον άξιολογιόν γεγονός, την 27 Μαΐου τού σωτηρίου έτους 1913. Είχε βγη από τό σπίτι και έπηγαινε εις τό ταχυδρομείον. Εις τόν δρόμο ούδέν έκτακτον συνέβη και ήτο έντελώς καλά. Το μυαλό του έλειτο γρηγορώς κανονικώς, όπως και τά φολόγια της πόλεως. Η συμφορά τόν ευήχηε πρό της θέρους τού «Poste-Restante»:

— Έχω κανένα γράμμα; Ηρώτησε τόν υπάλληλο.
— Το όνομά σας; Έλεπν ο υπάλληλος.
— Χμμμ...

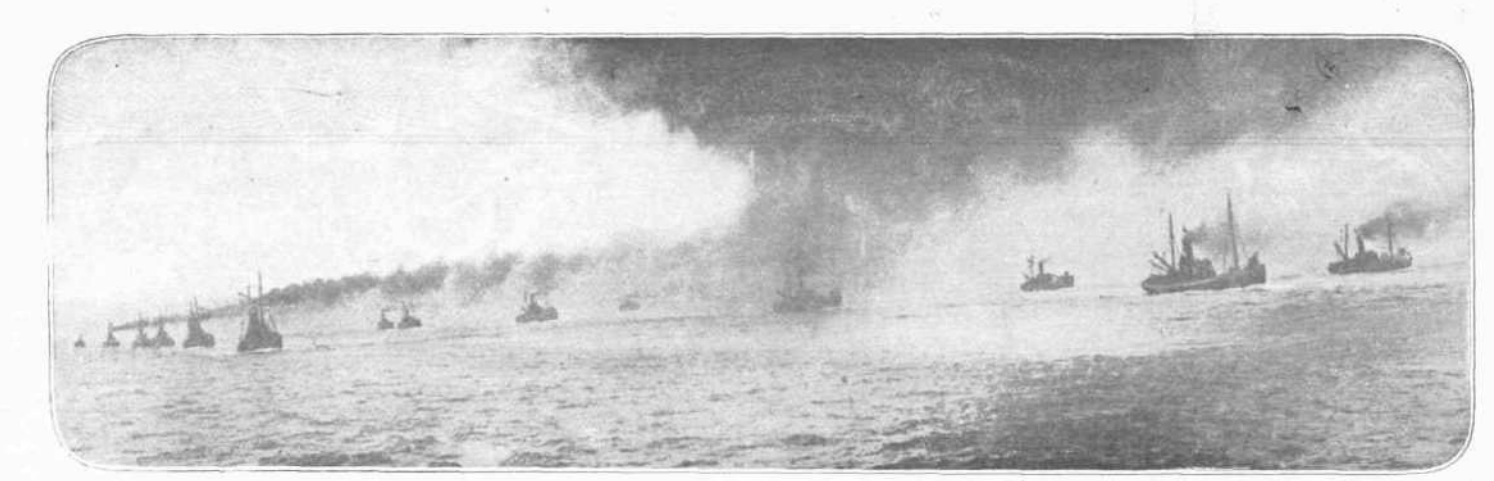
Μεγάλε Θεέ!... Ο κ. Ταμπάκος έκοκκίνησεν ως Άρσακειάς δεχομένον τό πρώτον φίλημα. Έάν κατέπινε ένα όλοζήλον όδοστωτήρα, δέν θά ήθάνετο τόσον βράχος, όσον την στιγμήν αυτήν. Κρύος ιδρώς τόν περιέλουσε. Μήγας είσαι Κύριε και θαυμαστά τά έργα Σου!... Ο κ. Χαρκιλης Ταμπάκος, που έγνωρίζεν απ' έξω όλοζήλους τούς «Αθλους», τού Βίκτωρος Ούγγω, είχε λησμονήσει τό όνομά του!!! Έσφιγθη, έτριξε τούς δόντας του, έδάγκασε τό δάκτυλό του, έκλάτησε τό λιθόστρωτον, έδιηξεν, έπατριόσθη, έβγαλε τό σκληρό του, έντυπωσε όλόκληρος, αλλά... ναιτάως, ματαίως, έντελώς ματαίως. Ητο άδύνατον νά θυμηθή τό όνομά του, τό βαφτιστικό του τούλάχιστον,

ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟΝ. — Εις έρείπια μεταβλήθησαν πόλεις που ήμασταν άλλοτε. Ίδέτε την Πεσόν. Ο Βασιλεύς της Άγγλικής την έπισκέψθη, όπως και όλας τās έπί τού θεάτρον τού Λυτικού πόλεμου έννομοκρίνας πόλεις, διά νά ιδή τās άπιστέυτους καταστροφάς που έσοφρευαν οι Γερμανοί.

που νά πάρη ο διάβολος. Το μυαλό του είχε σταματήσει, θαρρείς. Ο υπάλληλος έπεριμένε και ή άγωνία τόν έσοφζε. Θεέ μου τί ρεζίλι! πρωί-πρωί! Έβηξεν εκ νέου και ήγχοις νά βασανίζεται εις σκέψεις:

— Μα πως διάβολο νά με λένε; Τι περιεργό!... Νά χάνη κανείς τό πορτοφόλι του, την πίπα του, τό ρολόγι του, πεί κι' ερχεται. Άλλά τό όνομά του και τό επώνυμόν του μαζί... Σ' έξορμάξω Σατανά με δύναν άπαύγανω... Μα πως διάβολο με λένε;... Γεωργαρόπουλον; Άδύνατον, ποτέ μου δέν είχα τόσο μεγάλο και ήχηρό όνομα. Παπαωστηρόπουλο... Δέν πιστεύω. Μήπως με έλεγαν Ίωάννου, Δημητρίου, Βασιλείου;... Άμφιβάλλω... Ωχ Θεούλη μου, τί κακό είναι αυτό! Ποιός

RULE BRITANNIA! Ίδέτε τό μεγαλείον της Άγγλικής θαλασσοκρατίας. Η είκόν μας παριστά ημοιοτήτν τροσίμων, κατά της όποιας τό έχθρικόν ύποβόηρον είνε ακίνδυνον,

διάβολος μου πήρε πρωί-πρωί τό όνομα;... Που στό διάβολο μου έπεςε;...

Άλγών βαρέος ο κ. Ταμπάκος, άφησε τόν υπάλληλον έμβρόντητον εις την θυρίδα και έφυγε γιά τό σπίτι του. Μόνον ή Πολύμνια θά ήμπορούσε νά τού θυμήση τό όνομά του. Έρθεσεν εις την οδόν Σταδίου και έμεινε πρό τού Άρσακειου έμβρόντητος. Ένας νέος διαταγμός έξεφύτρωσεν εμπρός του:

— Σε ποιάν οδόν κάθουμαι; Άλλο μυστήριον πάλι... Μα Θεοούλη μου, άστέια είναι αυτά που κάνεις πρωί-πρωί σ' ένα νοικοκυρή άνθρωπο; Καταλαβαίνεις πως μπορώ και νά σε ένάξω; Μα που στού διαβόλου τή μάνα κάθουμαι; Νά μελλάς. Στά καλά καθούμενα νά λησμονάς τό σπίτι σου. Είναι νά μοιρηθ η τρέλλα!... Πούθε στά κορμιάτα έφυγα τό πρωί; Άδύνατον νά θυμηθώ. Μου φαίνεται πως κάθουμαι στό Μεταζουργείο. Άν όμως κάνω λάθος και κάθουμαι στό Κολωνάκι, κι' άν δέν κάθουμαι και στό Κολωνάκι και μένω στό Φάληρο... Τι συμφορά είναι και τούτη Χριστέ μου, στό Θεό που πιστεύεις!...

Έξαφνα ένα χέρι τόν έχτύπησε στόν ώμο.

— Καλήμέρα... Χαρκιλή... Τις άρσακειάδες κυτάζεις βρέ άθεόφοβε; Ο κ. Ταμπάκος άφησε βουρηχθμόν:

— Χαρκιλή! Βέβαια Χαρκιλής. Ο Χαρκιλης είμαι. Μωρέ είδες εκεί παλαβομάρα νά μου διαφνήη τό άφιλότημο... Χαρκιλης, Χαρκιλης Ταμπάκος, Δόξα σοι ο Θεός...!

Ητο ο συνάδελφός του κ. Ίορδάνης Καφενόδιος και έμεινε ο άνωθρώπος κατάπληκτος.

— Βρέ χριστιανέ Χαρκιλή, έτρελλάθηκας; — Έγώ έτρελλάθηκα; Τι λές βρέ κύριε; Κι' έν πρώτους νά μου πής πως είσαι; Όρίστε μάτια μου. Ναιχρονύνται και νά σου μιλάνε σάν τόν πατριόν τού καφενηού τους. Άει στό διάλοο άνάγωγε, μη σου πιάσω τό μοιτρό;... Μωρέ είδες εκεί τρόπος; Μα ποιός ήταν αυτός ο μαζαράς;

Τι συμφορά ήταν αυτή πάλι; Ο κ. Ταμπάκος δέν ένθυμειτο τόν λαμπρόν φίλον του, τόν συναγωνιστήν εις την πρέφην, τόν κ. Καφενόδιον, ο όποιός τό είχε βάλει στά πόδια μονολογών έπίσης:

— Άγιε Χαράλαμπε νά βάλής τό χέρι σου! Καλέ μάτια μου ο Χαρκιλης ο Ταμπάκος παλάβωσε! Μωρέ πως πρόφτασα και τό έσκασα περιού με πνίξη!...

Έτσι έμεινε πάλι μόνος τού ο κ. Χαρκιλης Ταμπάκος. Έβγαλε γρηγορά-γρηγορά τό σημειοματάριό του και έγραψε: «Όνομάξομαι Χαρκιλης Ταμπάκος, Ειρηνοδίτης, άν δέν άπατώμαι... Κατωκά...». Έδώ έστάθη πάλιν. Το ίδιον δίλημμα ορθούται τρωμερόν πρό αυτού.

Έχασε τό καπέλο έως τά φρύδια, και έπήρε τούς δρόμους. Που έπήγαγε; Προς τό Άγνωστον. Έπεσε νά βρη τό σπίτι του. Θά έκαμινεν ένα γύρο και ο Θεός βοηθός. Θά άρχιζεν από τή Βάθη, θά κατέβαινε στό Μεταζουργείο, από κει στό Θηροείο, στού Ψυρρή, στην Πλάκα, στού Λέκα... Κάπου στό διάβολο θά ευρίσσε τό σπίτι του. Έως τό μεσημέρι μηκη σ' ένα σωρό πόρτες.

Τόν έβουγχαν και τόν έθριζαν.

— Τι παλαβός είναι αυτός που μταινει στό ζένα σπίτι καλέ;...

Έπί τέλους την 12 1/2, ο κ. Ταμπάκος συνήλθεν. Έμεινε βρέ άδερφέ στην οδόν Βηραρίωνος, ένα βήμα έπάνω από την Άκαδημία και ήγχοις όλη την πόλι. Εύτυχώς όλα έπέρασαν. Ο Θεός νά βάλη πλέον τό χέρι του! Έπήγη σπίτι. Είπε πως τούτηδε κάποια έκτακτη δουλειά, έφαγε και έτρεξε στό γραφείο. Θά τόν ζητούσαν και κει και ή άνωχουσία.

Τι νά έγινε ο κ. Ταμπάκος...;

Τό τελευταίον περιστατικόν συνέβη εις τόν κ. Ταμπάκον την νύκτα της αυτής ήμέρας. Έφαγε, και έξηλωμένος εις τόν καναπέ, εκάντισεν, έχώνεσε και όνειρευέτο. Ο κανώνς έκανε σύννεφα, ώραία γαλανά σύννεφα και ή γάτα έγλύφετο

κάτω από τό τραπέζι, όπως φύλφονται, όλοι εκείνοι που περιμένουν νά πάρουν θέσιν, εις τούς διαδρόμους των ύπουργείων. Έξαφνα ή πόρτα έτριξε. Η κ. Πολύμνια έμπηξε μέσα. Έφορούσε τή ρόμπα της και αι γραμμάι της έχώριζαν μιά χαρά κάτω από αυτήν. Τι στήθη Θεέ μου!... Σάν δύο ζαρκάδια. Και ο λαϊμός χλωρό τυρέ σαστό χλωρό τυρέ.

Ο κ. Ταμπάκος, μόλις την είδεν, έκοκκίνησεν όλος. Ποιά ήτο αυτή ή κυρία; Έντραπήκε που τόν ευρίσκειν με τή νυχτικά του και με τά μπατζάκια του λυτά. Έκάθησε στόν καναπέ και έχαιρέτησε διασασοχέτων:

— Χαίρετε! Με συγχωρείτε... Ξέρετε έπρόκειτο νά κοιμηθώ... Νά με συγχωρήτε... Νά παρουσιάζομαι έτσι σέ μία κυρία όπως σεις!... Ό Χριστέ μου, νά με συχωρή ή ευγενεία σας!...

Η κ. Πολύμνια έμεινε κατάπληκτος. Θεέ και Κύριε! Τι έπαθεν ο Χαρκιλης; Έστάθη στή θέση της και οι τοίχοι έχόρευαν γύρω της. Ο Χαρκιλης όμως είχε πάρει πλέον φόρα.

— Εις τί νά χρεωστώ την ευτυχία αυτή, νά με έπισκεφθήτε στό σπίτι μου; Καθήστε σάς παρακαλώ. Θά είσθε βέβαια κυροραμένη Μία όριαι κυρία, καθώς σεις, νά κάθεται ορθία τόση ώρα...

Η κ. Πολύμνια έφριξε κρανηγν άπελπισίας:

— Άγιοι Σαράντα! Ο Χαρκιλης επαλάβωσε!... — Έπαλάβωσα;... Έλατέ δά. Έγώ επαλάβωσα!... Μα καθήστε, σάς είμαι ύποχρεως γιά τή βίζιτα. Κλαίτε; Ό Θεοούλη μου, τέτοια μάτια νά γίνουν δάκρυα! Θά σκάσω... Η κ. Πολύμνια έπεσεν εις την άγκάλην του.

— Χαρκιλή, Θεέ μου, τί έπαθες χροσέ μου Χαρκιλή. Σύνελθε καίμηνε. Δέν με γνωρίζεις; Φίλησέ με... Χροσέ μου καναρινί. Τζιτζικά μου!... Έκείνο τό «τζιτζικά μου» έχοιςε την καρδίαν τού κ. Ταμπάκου εις δύο. Συνεννήθη έως τά βάθη τού έαυτού του. Τα γονάτα του έτρεμαν, εκόλλησεν ή γλώσσά του, ή καρδιά του έχτυπούσε δυνατά, τάχα-τούχα, τάχα-τούχα... Την έγιάττωσε με τά χέρια του και την κατέφαγε!... Οδδέποτε ο κ. Ταμπάκος, από τής έτοχής της νεότητός του, έδωσε φλογερότερα φίλήματα. Έφλαρούσε πλέον με πάθος.

— Άχ πόσο είμαι εύτυχησένος!... Άγγελέ μου, πως ήταν κι' αυτό ναρθς σπίτι μου; Γλυκά χειλάκια που ταιζει. Πετιμέτι είναι τό φίλι σου διαβολάκι μου! Φίλησέ με στό μάτια λοιπόν. Μα τί έπαθες και κλαίς; Από αγάτη; Τόσο με αγαπάς; Άφησέ με νά σε δαγκώσω στό σθέρκο σου... Η κ. Πολύμνια δέν άντείχε πλέον.

Έλιποθύησε!

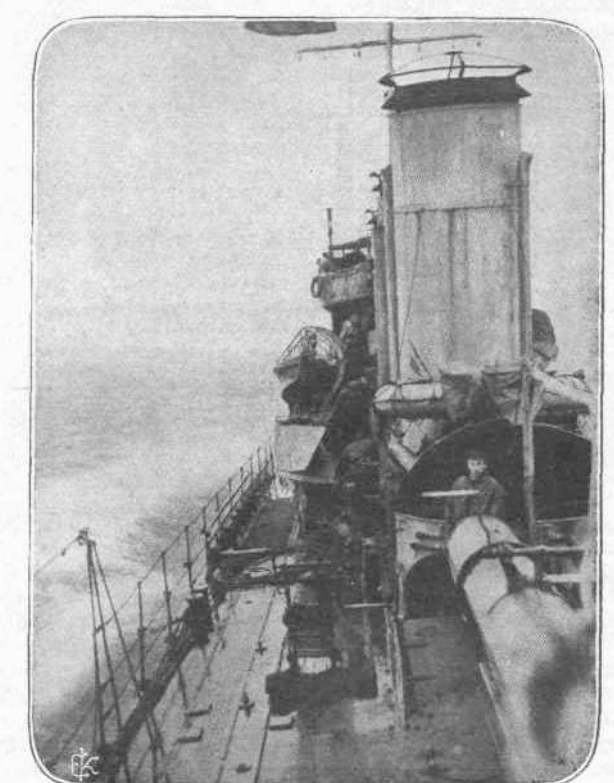
Μετά τινος ήμέρας ο κ. Ταμπάκος εκλείσθη εις είδικόν θεατρον επαινετικό. Είχε πάθει από «Αμνησίαν». Δέν ένθυμειτο τίποτε. Έλησμονούσε και τόν ίδιον τόν έαυτό του. Έθεραπειθη μετά μίνας και απήλασε την ζωή ήρωμα πλησίον της Πολυμνίας, ή όποία, έχουσα πάντοτε τόν φόβον της «Αμνησίας», τόν έρωτούσε διαρκώς:

— Χαρκιλή ποία είμαι έγώ; Και ο κ. Ταμπάκος απαντούσε:

— Έσύ; Έσύ καρδουλά μου είσαι ή κ. Ταμπάκου. Πολύμνια Ταμπάκου. Μήπως κάνω λάθος;... ΠΑΡΗΣ ΣΤΑΜ.

Όταν ή Μαρία Στουάρι άνθή εις την λαμπρόν και ο δήμος ήτο έτοιμος νά βάλη τό χέρι του εις τά μαλλά της, «Φίλε μου, τού είπα; σου ζητώ ως χάριν νά μην με έγρήσης καθόλου». Έρωτάς τās γυναίκας της, αι όποια της έβγαλαν τό μαύρο βέλο τό όποιον έφερε και πάν ό,τι έστύλιε την κόμμοσίιν της. Έπειτα έζήτησε από τόν δήμο νά της άρψη τοίλάστιον την ζακέταν της διά νά μην μείνη γυμνή, αλλά οτιος ήγήθη και την άρισε με τό μουσφύρι και τόν κορσέ της. Άπό τούς παρενοκόμενους κατά την έκτέλεσιν, άνερχομένους εις πεντακοσίους περίσιν, έζήτησε πρώτον σπινθηρον, διού την έπαρουσίασαν εις τέτοια χάλια και τούς έταξε: «Δέν ήμουν σνειθησμένη ποτέ νά φέρω παρομοίαν τοναλέτταν, ούτε νά έχω τοιοϋτον θαλαμηπόλο!»

Να. Σαίξας

ΑΠΟ ΤΑ ΝΕΡΑ ΜΑΣ. Τά ήμερα ύδατα τού Αιγαίου, που γιά μιά στιγμή τά ήρελάσε τό Γερμανικόν ύποβόηρον, απλώνονται από Άγγλική αντίτορπηλικά και χάρις εις αυτά τρώμε και κοιμώμεθα ήσυχου.

ΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

ΑΙ ΤΟΡΠΙΛΙΑΣΕΙΣ - ΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΙ - Η "ΠΡΟΝΟΙΑ" - ΤΟ ΕΘΝΙΚΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΛΟΥΔ

Οι τόμοι, που έχουν γραφεί περί ασφαλειών και ασφαλιστικών εταιρειών, θα άρτιζον δολόκληρον βιβλιοθήκην. Ἄφ' ἧς ἐποχῆς εἰς τὰ πολιτισμένα ἔθνη ἤρξαν οἱ κίνδυνοι τῆς ζωῆς, ἤρχισαν σχηματιζόμεναι αἱ ασφαλιστικαὶ ἐταιρεῖαι, ἰδίως ἐν Ἀγγλίᾳ, ἧτις ὑπεῖραν ἡ κοίτης τῆς ασφαλείας, ὅπου καὶ ἰδρυθῆναι ἡ πρώτη ασφαλιστικὴ Ἔταιρεία τῷ 1666, ἀλλὰ κυρίως ἡ συστηματικὴ ἰδρυσις ἐν Ἀγγλίᾳ τῶν ασφαλειῶν ἤρξατο τῷ 1830 ὅπου μέχρι τοῦ 1871 ἰδρυθῆσαν 221 ασφαλιστικαὶ ἐταιρεῖαι.

Περὶ ἑστέον εἶναι ἡ ἐξέλιξις τῶν ἐπὶ θαλασσίων κινδύνων ασφαλιστικῶν ἐταιρειῶν ἐν Ἑλλάδι. Πρὸ τοῦ ἀγῶνος τοῦ 1821 οἱ τολμηροὶ ναυτικοὶ μᾶς δὲν ἐσκέπτοντο περὶ ασφαλείας, μετέτρεψαν δέ, ὡς γνωστόν, τὰ πλοῖα των εἰς πολεμικά. Μετὰ τὴν συγκρότησιν τῆς Ἑλλάδος εἰς Βασίλειον οἱ Ἑλληνες ναυτικοὶ ἀποθέσαντες τὰ ὅπλα, ἐπανελάβον τοὺς πλοῖα των καὶ ἡ ἀνάγκη τῆς ασφαλείας ἐγένετο αἰσθητή. Εἰς τοὺς λιμένας τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἰδίως ἐν Σύμφῳ, οἱ κεφαλαιοῦχοι ἔγιναν ασφαλισταὶ ἀτομικῶς, καὶ ἡ ἰδιωτικὴ αὐτὴ ασφαλεία ἐξήκολούθησε μέχρι τοῦ παρελθόντος αἵωνος. Εἶγον ὅμως γίνεαι αἰσθητὰ τὰ πλεονεκτήματα τῆς ἀνωπύου ἐταιρείας εἰς τὸ ασφαλιστικὸν σύστημα καὶ ἰδρυθῆναι ἡ πρώτη ἐν Ἑλλάδι ασφαλιστικὴ Ἔταιρεία ἐν Πάτραις τὴν 1 Ἰουνίου τοῦ 1836 ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἀγαθὴ ἀσφαλιστικὴ τῆς θαλασσοπλοῖας Ἔταιρεία». Ἀπὸ τοῦ 1850 μέχρι τοῦ 1875 ὑπεῖραν ὁ χρυσοῦς αἰὼν τῆς Ἑλληνικῆς Ἰστοφύρου Ναυτιλίας, συνελπίσθησαν καὶ τῶν Ἑλληνικῶν ασφαλιστικῶν ἐταιρειῶν, αἱτινες εἶχον τότε ἰδρυθῆναι, καὶ ἔδιδον μέγα κέρδος. Ἀλλὰ ἡ περίοδος αὕτη δὲν μᾶς ἐνδιαφέρει.

*

Σκοπὸς τοῦ ἀρθροῦ μᾶς εἶναι νὰ ἐπισκοπήσωμεν τὴν ασφαλιστικὴν κίνησιν ἐν Ἑλλάδι ἀπὸ τῆς ἀπαρχῆς τοῦ Πανερωπαικοῦ πολέμου.

Κατὰ τὸ ἔτος 1914 ἐργάζοντο ἐν Ἑλλάδι εἰς τὸν κλάδον τῶν ασφαλειῶν μεταφορᾶς ἔμπορευμάτων καὶ ασφαλειῶν κατὰ τὸν κινδύνον πολέμου αἱ ἔξης ασφαλιστικαὶ ἐταιρεῖαι «Riunione Adriatica», «Oberthleinische», «Γερμανικὸν Λούδ», «Dusseldorf», «Manheim», «Maritime Insurance», «Providentia» καὶ «Ἐλβετία», αἱτινες εἰσέπραξαν δραχ. 4,464,856.03 ὡς ἀσφάλιστρα. Αἱ αὐταὶ Ἔταιρεῖαι εἰσέπραξαν κατὰ τὸ 1915 ὡς ἀσφάλιστρα δραχ. 1,370,879.60.

Δὲν ὀμιλοῦμεν φυσικῶς περὶ τῶν ασφαλειῶν σωματίων ἀεροπορίων, αἱ ὅποια ἐν καιρῷ μὲν εἰρήνης κατὰ μετριωτάτους ὑπολογισμοὺς — μὴ ὑπαρχούσων σχετικῶν στατιστικῶν — ἀπερροφον περὶ τὰ δέκα ἑκατομύρια ἔτησις, μετὰ τὸν πόλεμον δὲ τὸ εὐρύτηρον μεταβιβαζόμενον χρήμα διὰ τὰς ασφαλείας τῶν ἀεροπορίων, δύναται νὰ ὑπολογισθῆναι εἰς πενήντα ἑκατομύρια καὶ πλέον ἑτησίως διὰ τοὺς κοινοὺς θαλασσίους κινδύνους καὶ εἰς ἰλλυγγίδην ἀριθμῶν ἑκατομμυρίων ἑκατομμυρίων διὰ τοὺς κινδύνους πολέμου.

Τὸ μέγιστον αὐτὸ κεφάλαιον ἔφευγεν εἰς ξένας χώρας. Ἡ Ἑλληνικὴ ἔμπορικὴ ἰδιοφυῖα δὲν ἔπρεπε νὰ ἀρίστη νὰ διαφεύγη τῶσόν χρήμα εἰς τὸ ἔξωτερικόν, τόσο μᾶλλον, καθ' ὅσον οἱ ἐκ τῶν τορπιλλισίων κινδύνου εἶναι μεγάλοι καὶ τὰ ἀσφάλιστρα ἐχον τεραστίας ἀξίηθαι. Τὰ σάφη ὑπερβηζον καὶ ὑπόλοιπα τορπιλλισιομενὰ ἐβυθίζοντο καὶ ὁ ἀγανὴς πόντος καταβροχθίζε ἑκατομύρια ἔμπορευμάτων. Μόνον ὁ φρικώδης τορπιλλισμός τῆς «Λουιζιάνιας» ἐστοίχησε ἑκατομύρια δολάρια εἰς τὸν παγκόσμιον ἔμπορον, καὶ αἱ Ἀγγλικά καὶ Ἀμερικανικαὶ Ἀσφαλιστικαὶ Ἔταιρεῖαι ἐπλήρωσαν τεραστίας ἀποζημιώσεις.

Καὶ βλέπομεν τότε ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Λαϊκῆς Τραπεζῆς καὶ τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τῆς κ. Λοβέρδου καὶ τῆς πρωτοβουλίας καὶ ἐνεργείας τοῦ ὑποδιευθυντοῦ τῆς κ. Ἀγ. Δάνου ἰδρυομένην τὴν πρώτην Ἑλληνικὴν ασφαλιστικὴν ἐταιρείαν ὡς ἐτερορρυθμὸν σχηματισθεῖσαν ὑπὸ τὸν τίτλον «Πρόνοια». Δάνος καὶ Σα.

Ἦτο φυσικὸν οἱ Ἕλληνες ἔμποροὶ νὰ στραφοῦν εὐθὺς πρὸς τὴν πρώτην Ἑλληνικὴν ασφαλιστικὴν ἐταιρείαν, διὰ τὰς ἐργασίας τῆς ὁποίας ἠγγυάτο τὸ ὄνομα τῶν ἰθυνόντων καὶ τῶν μετόχων.

Συνεπεὶα τοῦ περὶ ασφαλιστικῶν ἐταιρειῶν δημοσιευθέντος νόμου ἡ ἐτερορρυθμὸς ασφαλιστικῆς ἐταιρείας «Πρόνοια» Δάνος καὶ Σα διὰ Βασιλικὸν Διατάγματος τῆς 6 Δεκεμβρίου 1917 μετεβλήθη εἰς ἀνόνομον ἐταιρείαν Γενικῶν Ἀσφαλειῶν «Πρόνοια» μετὰ καταβεβληθέν κεφάλαιον ἐκ δραχ. 2,000,000. Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον αὐτῆς ἀποτελέσθη ἐκ τῶν κ. κ. Δ. Λοβέρδου, Γεν. Διευθυντοῦ τῆς Λαϊκῆς Τραπεζῆς, ὡς Προέδρου, Δ. Κοσμειδοπούλου, Ἀρχηγοῦ τῆς Τραπεζῆς Δ. Κοσμαδοπούλου καὶ Υἱοῦ ἑν Βολῷ, ὡς Ἀντιπροέδρου. Α. Δάνου, Ὑποδιευθυντοῦ τῆς Λαϊκῆς Τραπεζῆς, ὡς Συμπρόξενου. Συμβούλου Κ. Ζαλοκώστα, Ἐφοροῦ τοῦ καὶ Βιομηχανίου ἐν Πειραιεῖ. Α. Ἀναστασιάδου μεγαλεμπόρου, Δ. Ι. Κωστοπούλου, τῆς Τραπεζῆς Ι. Φ. Κωστοπούλου καὶ Σα ἐν Κάλαιαις, Η. Πετροπούλου, Τραπεζίτου καὶ ἐξαγωγικοῦ ἐν Αἰγίῳ καὶ Πάτραις, καὶ ἡ Γενικὴ Διεύθυνσις ἀνετίθη εἰς τὸν κ. Μ. Π. Κουρτζῆν.

Ἡ ασφαλιστικὴ ἔταιρεία «Πρόνοια» ἐνεργεῖ ασφαλείας θαλασσίων μεταφορῶν, ασφαλείας σωματίων ἀεροπορίων καὶ ἰστοφύρου, ασφαλείας ἔμπορευμάτων διὰ θαλασσίας μεταφορᾶς δι' ὅλα τὰ ταξείδια Ἐστωρικῶν καὶ Ἐξωτερικῶν, ἐνεργεῖα ἐπίσης καὶ ἀντασφαλείας τοῦ Ἑλληνικοῦ Λούδ.

Κατ' αὐτάς ἡ Πρόνοια ἰδρύσασθαι τὸν κλάδον ασφαλειῶν πυρός, εἰς τὸν ὅποιον δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι αἱ ἐργασίας τῆς θέλουσιν στεφθῆναι ὑπὸ ἰσῆς ἐπιτυχίας.

*

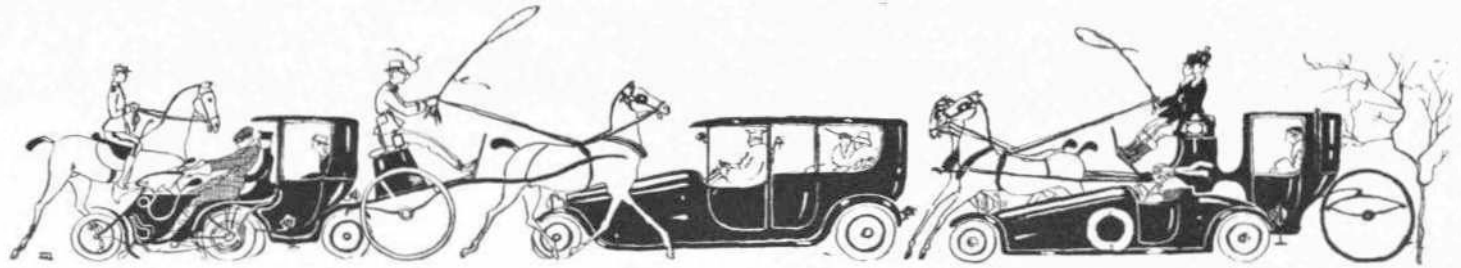
Τραπεζιτῆς τῆς «Πρόνοιας» εἶναι ἡ Λαϊκὴ Τράπεζα, ὑπὸ τὴν αἰγίδα ἰδρυθῆναι ἐπίσης τὸ Ἑθνικὸν Ἑλληνικὸν Λούδ, μίαν πρώτην τάξεως ἀντασφαλιστικὴ Ἔταιρεία. Ἡ ἰδέα καὶ ὁ ὀργανισμὸς τοῦ Ε. Ε. Λούδ, καταρτισθεὶς συμφώνως μετὰ τὸ καθ' ἡμᾶς, ὀφείλεται εἰς τὸν κ. Μ. Π. Κουρτζῆν, παρέχει δὲ τὴν εὐκολίαν εἰς καθὲ κεφαλαιοῦχον μέγαν ἢ μικρὸν νὰ συμμετέχη εἰς τὰ ἀσφαλιστικὰ κέρδη τῆς ἐποχῆς, ἀλλὰ καὶ τοῦ μέλλοντος ὡς «Συνασφαλιστής».

Εἰς τὸ Ἑλλ. Λούδ μετέχουσι καὶ αἱ πλείστοι τῶν νέων Ἑλληνικῶν Ἀσφαλιστικῶν Ἐταιρειῶν.

Ὅμως διὰ τοῦ Ἑθν. Ἑλλ. Λούδ, τὸ Δ. Συμβούλιον τοῦ ὁποίου περιλαμβάνει τὰ ἄριστα τῶν ὀνομάτων τοῦ Ναυτικοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Ἀσφαλιστικοῦ κόσμου ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ κ. Γεωργ. Χρηστάκη Ζωγράφου, θὰ καταστῆ διευτὸν ὅπως μέγιστον μέρος τῶν μέχρι σήμερον εἰς τὸ ἔξωτερικὸν ἀποστερνόμενων ἑκατομμυρίων, παραμείνουν εἰς τὴν χώραν ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ ἐθνικοῦ καὶ τοῦ Ἑθνικοῦ πλοῦτος.

Πλείστοι μὲν τῆς σημερινῆς ασφαλιστικῆς ἐταιρείας ἰδρυθῆσαν καὶ ἐργάζονται ἐπιμελῶς, θὰ ἦτον ὁμοῦ ἀδίκον, ἀν δὲν ἐνοιτίζεμεν ὅτι πρότεροι οἱ ἰδρυταὶ καὶ διευθυνταὶ τῆς «Πρόνοιας» ἔδοξαν τὸ παράδειγμα τῆς ἰδρύσεως καθαρῶς Ἑλληνικῆς ασφαλιστικῆς ἐταιρείας καὶ ἔδοξαν τὴν ὁδοῖν εἰς τὰς ἀσφαλιστικὰς ἐν Ἑλλάδι ἐργασίας εὐρόντες τόσοις μιμηταῖς.

Ο ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΣ

ΑΠΟ ΠΑΝΤΟΥ ΚΑΙ ΑΠ' ΟΥΔΕ

Ο ΝΕΚΡΟΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Ὁ θάνατος τοῦ Σπύρου Περασιᾶδη, τὸ κερδίσαντος τὸν τίτλον τοῦ Ἑθνικοῦ ποιητοῦ δι' ἐνὸς ἔργου μνημιώδους ἐπιβολῆς, καὶ ἀποκομίσαντος τὴν πενίαν ἡ ὅποια τὸν ἠκολούθησαν ὄλονεν καὶ σκληρότερα μέχρι τῆς τιμῆς στρωμνῆς τῆς τελευταίας του πνοῆς, εἶνε γεγονός ἄξιον νὰ ἐμβάλῃ εἰς θλίβεράς ἀπορίας πᾶσαν ἐθνικὴν σκέψιν διὰ τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἀφροσιυθέντας ἀφιλοκέρδως ψυχῇ καὶ σώματι πρὸς ἐξυπρητέτην ἐνὸς ἰσθμίου διὰ τῆς γραφικῆς καὶ τῆς ἐμπνευστικῆς των.

Ὁ Σπύρος Περασιᾶδης, ὁ γνωστότερος καὶ μελεθικώτερος φάλτης τῆς Ἑλληνικῆς ψυχῆς, ὁ ἐναρμονίσεως μετὰ τὴν δραματικὴν τὴν λυρικήν τέχνην εἰς ὅρατα ἔργα τοῦ θύλου καὶ τὰς ἀγίας Ἑλληνικὰς ὁρασιότητας, ὁ ἀπὸ παιδικῆς ἡλικίας ἀφροσιωμένος εἰς τὸ τίμιον τοῦτο Ἑθνικὸν ἔργον, ὁ ὑπενομιάσεως εἰς τὰς νεώτερας γενεὰς τὰς ἱερὰς παραδόσεις, τὰ τίμια ἔθνη καὶ τὴν ρώμην τῆς Ἑλληνικῆς ὑπερῆρας, ὁ Ἑθνικὸς ποιητῆς, ἀπέθανε ἀγνοούμενος ὑπὸ τῆς Πολιτείας, θύμα τῆς ἀπογορίας τῆς, ξένος πρὸς αὐτήν, ἀγνωστος πένης, ὅπου ὁ τυχὸν ἀτύχηε τῆς κοινωνίας.

Ἐποφρασεμένος, νὰ εἶ χωρὶς ὀφθαλμοῦ, ἐμπνεόμενος καὶ γράφων ἀπὸ πολλοῦ χωρὶς νὰ βλέπῃ, μεγαλοπρεπῶς τραγικῶς κατὰ τοῦτο, ὅπου ὁ Μιλτων, διήλθε μίαν δολόκληρον ζῶην μαστὴν ἀπὸ ἐργασίας καὶ κοινωνικῆν ἀναγκώρσιν, χωρὶς νὰ θέλῃσῃ ποτὲ ἡ Πολιτεία νὰ μᾶθῃ τὸ δράμα τῆς ζωῆς τοῦ ποιητοῦ.

Καθ' ὃν χρόνον αἱ συντάξεις, αἱ δημοσίαι παροχαὶ, τὰ βοηθητικά ἔσπαταλῶν δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ καὶ ἀπαχύνοντο πρόσωπα μὴδὲν προσηνεγμένα εἰς τὸ Ἑλληνικὸν σύνολον, ὁ Περασιᾶδης, μολοῦντι εἶχεν ἤδη ὄψασθαι τὴν περιφανῆ πυραμίδα τῶν ἔργων του, περιήρχειτο τὰς ἐπαρχίας, ἀδηγούμενος ἀπὸ ἠρωϊκά καὶ αἰτοθησιαζόμενῃ ἀδελφῆν, διὰ νὰ εἶσῃ ἐκ τῶν ἐκαλειζομένων του. Αὐτὸ ἐκείναι πρὸς τοὺς ὁποίους παρετίχετο ἡ ἀρωγὴ τῆς Πολιτείας, εἶχον ἐξυπρητέτησι πρόσωπα, ὁ δὲ Σπύρος Περασιᾶδης ὑπερῆρχειτο μόνον τὸ Ἑθνικὸν ἰσθμῶς. Καὶ ὁ θάνατός του μένει ὡς ἐν ἀκόμῃ σκληρὸν φαινόμενον τῆς δημοσίας ἀνηθίας καὶ τῆς ἀρνήσεως τῆς Πολιτείας νὰ λάβῃ ἐνδιαφερόν διὰ τὰ τίμια καὶ ἐκλεκτὰ τέχνη καὶ τοὺς σταυροφόρους τῆς ἰδέας τῆς Πατριδος.

*

ΤΑ ΚΕΡΔΑ ΤΗΣ ΛΑΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ

Τὰ κατὰ τὴν λήξασαν ἔξαμηνίαν καθάρῃ κέρδη τῆς Λαϊκῆς Τραπεζῆς ἀντιστοιχοῦν περίπου 100% ἐπὶ τοῦ καταβεβλημένου μετοχικοῦ κεφαλαίου. Ἐκ τῶν κερδῶν τούτων, μετὰ τὴν ἀπονομὴν μερίσματος πρὸς 11%, ἦτοι δραχ. 5,50 κατὰ μετοχὴν διὰ τὴν ἔξαμηνίαν, τὸ ὑπόλοιπον τῶν κερδῶν μεταφέρεται εἰς τὰ ἐκτακτὰ ἀποθεματικά τῆς Τραπεζῆς, ἀνερχόμενα ἦδη εἰς 120%, ἐπὶ τοῦ καταβεβληθέντος μετοχικοῦ κεφαλαίου.

*

ΔΙΑ ΤΗΝ ΑΚΡΙΒΕΙΑΝ

Ἐνα λάθος εἰς ὅσα ἐγράψαμεν εἰς τὸ προηγούμενον τεύχος μᾶς, σχετικῶς μετὰ τῆς διαιρήσεως τοῦ φέλλου κ. Ἰω. Καμπίρη, τῶν προηγεῖται ἀπὸ ἐπιθεωρητῆν Ἀ' τάξεως τοῦ ὑπουργείου τῆς Περιθάλψεως, ὅπου τὸν ἔφερε ἡ ἐργασίοντις, ἡ ἡλιθία, ἡ πεῖρα καὶ ἡ ἐπιτιμὸς ἔργασία του, ποὺ διέκρισε κατὰ τὴν ἑκαστὴν πλῆξιν του ἐργασίαν του, τὸ μᾶτι τοῦ κ. Σίμου, εἰς Γεν. Ἐπιθεωρητῆν τοῦ αὐτοῦ ὑπουργείου, εἰς θέσιν διηλαθῆ ἀνοπιακτον. Χάρυν τῆς Ἀληθείας ἐπικυροῦμεν τὸ λάθος, παραπισψαυτες καὶ τὸν στοιχειωθέντην μᾶς εἰς... εἰδικῶν δικατήρητον διὰ τὴν ὑπερβόσιν αὐτήν.

*

Ο ΛΕΥΚΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ

Μετὰ τὸν μῦθον καὶ ἀνέγνωμα καὶ γὰρ τοὺς πόθους τοῦ ἀπλάνου τὴν καρδοῦλα μου νὰ γράψετε τραγοῦδιον.

Γιὰ τὰ μικρὰ ἡ ἀδύνατον σου, ποὺ μόνον στήν ὀφθαλμῶν ἀπὸ πατιρας ἡ ἀδερφοῦ ποὺ ζῶναι σὲν ὀφθαλμῶν.

Γιὰ τὰς ἀγῶνας ἐπῆνεκά, νῖα Γενά μου ὦραια, ξενοίγῃ τὴν καρδοῦλα σου γιὰ γαλανή Σημαία.

*

ΓΑΜΟΙ

Εἰς τὸν πατριαρχικὸν οἶκον τοῦ κ. Ἀθ. Παπαχελά, πρώην βουλευτοῦ Μεσσηνίας καὶ νομάρχη, ἐτελεσεθῆσαν τὴν 31 Ἰανουαρίου οἱ γάμοι τῆς πρωτοτόκου θυγατρῆς τοῦ Ἀμαλίας μετὰ τοῦ κ. Δημ. Σαχίνῃ ἔκ τῶν συνεταιρῶν τοῦ μεγάλου καπνιμπορικοῦ οἴκου τῆς Μακεδονίας «Ἄτλας». Τοὺς νυμφικούς στεφάνους ἀντήλλαξε ὁ κ. Δούκας Σαχίνῃ, ἀδελφός τοῦ γαμπροῦ, ἱδρυτῆς καὶ διευθυντῆς τοῦ «Ἄτλαντος». Τοὺς νεονύμφους ἡ «Εἰκονογραφήμη» ραίνει μετὰ τὸ πηδὸν ἐλλόθηρσα λουλοῦδων.

*

ΔΙΑ ΔΕΥΤΕΡΑΝ ΦΟΡΑΝ

Παρακαλεῖται ὁ γνωστός λυκαίωρχης κ. Ἡλ. Κωνσταντινίδης νὰ περάσῃ ἀπὸ τὸ Λογιστήριον-Ταμείον τοῦ Περιοικῶ.

ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

Εἰς τὴν «Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως» ἐδημοσιεῖθη τὸ καταστατικὸν τῆς συστάσεως «Ἀνωπύου Πειραιῆς Ἐταιρείας Ἐπιχειροσων», μετὰ τὸν Πειραιᾶ, σκοπὸς τῆς ὁποίας εἶνε πᾶσα ἐν γένει ἔμπορική, βιομηχανική, ναυτιλιακὴ καὶ παραγγελοδοτικὴ ἐργασία. Ἡ διάρκεια τῆς ἐταιρείας ὀρίζεται εἰς τριάκοντα ἔτη. Τὸ κεφάλαιόν τῆς ὀρίζεται εἰς 1.000.000 ὀριστικῶς καταβεβλημένον, διαίρεται δὲ εἰς 10.000 μετοχὰς 100 δραχμῶν, ἐξ ὧν ἀνάλαβε 5650 μετοχὰς ὁ κ. Ἰω. Μιχαηλίδης καὶ ἡ ὑπ' αὐτὸ ἔκπροσωπούμενη ὁμάς, 500 ὁ κ. Ἰω. Σαββόπουλος, 1000 ὁ κ. Α. Κορδατῆς, 2250 ὁ κ. Γ. Ἀνδρόνικος καὶ 600 ὁ κ. Μ. Καραμάνος.

Ἐπίσης δημοσιεύεται τὸ Καταστατικὸν τῆς «Γενικῆς Βιομηχανικῆς Ἐταιρείας» μετὰ τὸν Πειραιᾶ. Σκοπὸς αὐτῆς εἶνε ἡ κατασκευὴ καὶ πώλησις χημικῶν, ζυμοτεχνικῶν, μηχανουργικῶν καὶ ἐν γένει βιομηχανικῶν προϊόντων. Ἡ διάρκεια τῆς ἐταιρείας ὀρίζεται εἰς 30 ἔτη. Τὸ κεφάλαιόν ὀρίζεται εἰς 1.000.000 ὀλοσχερῶς καταβεβλημένον καὶ διακροῦμενον εἰς 10.000 μετοχὰς, ἐξ ὧν ἀνάλαβεν ἡ ἐταιρεία Ἀ. Ζάνου καὶ Υἱός 3.178 μετοχὰς, ὁ κ. Ἀριστοβούλος Γ. Ζάνου 3.173, ὁ κ. Ἀγ. Μαυροφίδης 500, ὁ κ. Α. Κ. Ζάνου 2.600, ὁ κ. Ι. Ἀγγαλίδης 300, ὁ κ. Ἀλ. Μαυροφίδης 300, ὁ Ἐμμ. Ρῶς 300 καὶ ὁ κ. Ἡλ. Παναζόπουλος 250.

ΒΡΟΧΕΡΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Βρέχει... Ἡ σκόνη μου, σὲν τὸ νερὸ, ἀροκνὴλ σὲν καλντερόμα τρέχει... Ἡ καρμυδία λερώσανε μὲ βούρκο τὸν ἄσπρο ταῖχο...

Βρέχει... Ἡ μήνη μου; σὲν τὸ νερὸ, ἀροκνὴλ, τὸ λασπομένο. Κλαίει

ΤΗ ΚΥΡΙΑ Π.
Τὸ φοβούμενὸν τοῦ ἡλιου φῶς. Γιατὶ τὸ πόνον δὲν μιλεῖ; Σδύνει ἡ ἐλιδα μου... Τί, σὲν τὸ νερὸ ἀροκνὴλ; Φωτολουνομένη λῆμπει πλημμυρισμένη ἡ Ἀθήνα, πάλι τραγοῦδει... Μὰ τί μᾶς εἶπε ἡ βροχὴ;
NEC.

ΠΡΟΟΔΟΙ

Εἰς τὰ ἔκτρα τῶν διαφόρων κινήματων ἀπὸ μὲν τὸς περὶπου φιγουράρον θαυμάσια ταινία Actualités, ὅπου λέγουσιν, διηλαθῆ τῶν ἐπικαίρων γεγονότων. Ὁ, τι ἔγινεν ἐπίσημον κατὰ τὸ δόκιμα αὐτό, ἡ ὅραια τελετὴ τῆς ὁποίας ὀργάνωσε ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως ὁ ἀναθάνα Ἑλληνογαλλικὸς Σύνδελτος, ἐπὶ τῆς ἐπετείῃ τῆς εἰς τὴν Ἀκροπόλιν εἰσόδου τοῦ μεγάλου φιλέλληρος στρατηγοῦ Φαβέρου, ἡ εἰς τὸ πρῶτον σύνταγμα πυροβολικοῦ τελετῆς Ἀγίας Βαρβάρας, τὰ Χριστούγεννα τῶν Ἀγγλῶν καὶ ἡ ἐπὶ τῆς πύσεως τῆς Ἰερουσαλὴμ δοξολογία μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Βασιλέως ἐπιθεώρησιν τοῦ πρὸ τοῦ Ἀγγλικανικοῦ ναοῦ παρατεταγμένου Ἀγγλικῶ ἀγγήματος, ἡ δεξιῶσις τῶν σωματίων καὶ τοῦ λαοῦ ἡ ὅποια ἔγινεν εἰς τὸν Πρόεδρον τῆς κυβερνήσεως κ. Βενιζέλου, ὅλα αὐτὰ τὰ εἶδαν κινήματογραφικῶς, ὅσοι δὲν τὰ εἶδαν πραγματικῶς. Τῶρα δὲ, τὰ μὲν θετικά ἀντίτυπα τῶν ταινιῶν αὐτῶν κάνουν τὴν βόλταν τῶν ἐπαρχίῶν, τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς Ἀμερικῆς, τὰ δὲ ἀρνητικὰ πρῶτότυπα ἐφίσκουται εἰς Γαλλίαν, ἀπ' ὅπου πάλιν θὰ σκορπισθοῦν θετικά ἀντίτυπα εἰς ἄλλον ἄλλον κόσμον.

Τὰ θεμάματα αὐτὰ ἐρείονται εἰς τὴν πρὸ τινας συσταθεῖσαν Ἑλληνικὴν Κινηματογραφικὴν Ἐταιρίαν «Ἀστὺ-Φίλμς», ἡ ὅποια μᾶς ὑπόσχεται ἐκπλήξεις, εἰσάγουσα καὶ κατ' οἶκον προβολὰς ταινιῶν οἰκογενειακῶν, γάμων, βαπτισμῶν, ταχυῶν, παιδικῶν συναθροίσεων, πορτραὶ βιδῶν κλπ.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Ἐξεδόθη εἰς τομῆδιον ἡ ὄραια καὶ ἐμπεδῆς μελέτη ὑπὸ τὸν τίτλον ὁ «Παγγερμανισμός», τοῦ φίλου βουλευτοῦ Λέσβου κ. Χρ. Βασιλακῆν, ἧτις εἶχε ἐπιτελεσθῆ εἰς τὸν τύπον Ἀθηνῶν-Θεσσαλονίκης πρὸς τινας, ἐκπύσασθαι εἰς ἀρχῆς τὴν προσοχὴν τῶν ἐν Θεσσαλονίκῃ Συμμαχ. στρατηγεῶν.

ΣΥΝΑΓΜΑΙ

Ποῦ ἐπέτυγεν ἡ δοθεῖσα πρὸ μὲν εἰς τὸ Δημοτικὸν σιναιλῖα τοῦ κ. Γεωργίου Βλασίου. Ὁ νεαρὸς βραυτῶνος, μαθητῆς τοῦ κ. Ἀγγελουλοῦ ἐξάει ὅτι, ἐκτὸς τῆς σωματικῆς ἐνημερώσεως του, κριθεῖ ἔνα μεταλλεῖο σὲν ἰατροῦ του. Προσεχῶς θὰ ἐμφανισθῆ εἰς τὸν «Προβλεπτόν». Εἶναι ἀλήθεια, ὅτι τὸ Ἑλληνικὸν μελοδράμα, εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ νεαρῶ ὁραίου καλλιτέχνου, προσδοκῆσθαι πολλὰ, καὶ εἶναι εὐτύχημα ποὺ ἡ Τέχνη ἀναποδογῶσις καθὲ πρόληψιν, ἀνοίγουσα τὸ δρόμον τῆς εἰς τοὺς νέους διὰ τὴν ὄραν.

Ὁ κ. Κίμων Τριανταφύλλου ἐτοιμάζει εἰς τὸ Ὀδῆον τὰς μαθητῆρας του διὰ τὰ τρία μελοδράματα «Μανόν», «Λακμὴ» καὶ «Τόκα». Εἰς τὴν «Τόκα» θὰ προταγωνισθῇ ἡ Ἀνὶς Ἑλλη Βαρεῖδου, εἰς τὴν «Λακμὴ» ἡ Ἀνὶς Μαρίκα Φωκᾶ καὶ εἰς τὴν «Μανόν» ἡ Ἀνὶς Μαρίκα Μεσολοσσᾶ.

Προσεχῶς εἰς τὸ Δημοτικὸν Θέατρον θὰ δόσῃ καὶ ὁ ἴδιος συνανλίαν. Ὅτι τραγοῦδῆσαι Γαλλικὰς συνθέσεις καὶ Ἑλληνικὰ κλέφτικα. Τὸ Ἀθηναϊκὸν κοινόν, ποὺ τόσο ἀγαπᾷ τὸν καλλιτέχνην, μετὰ τὴν βαθεὴν ἱσμονικήν φωνῆν, περιμένει ἐναγωνίως νὰ τὸν χειροκροτήσ

Ἐκπαιδευτήρια, Γραφεία

Τὸ «Δραγάσειον», ὁδὸς Φιλελλήνων. Ἐλληνογαλλικὴ Σχολὴ Γ. Μεταξᾶ. Ὅδὸς Κηφισίας 9 καὶ Μέρλιν 2. Π. Τριανταφυλλίδου, Ἀτικὸν Ἐκπαιδευτήριον, Ὀμήρου 25. Λύκειον τὸ «Παλλάδιον». Ὅδὸς Ἀχαρνῶν. Ἐμπορικὴ Ἀκαδημία Ρουσοπούλου. Πλατεία Κάνιγγος.

Παραγγελιοδ., Χρηματιστ. Γραφεία

Δ. Καλλιβωκᾶς καὶ Σα, Παραγγελιοδοχικὸν Γραφεῖον, Σταδίου 45. Φωκίων Λαμπαδάριος, Ρόμβης 7. Α. Α. Βογιατζόγλου, Γραφεῖον Παραγγ. καὶ Μεταμιστεύσεων. Ἀντιπροσωπεῖται, ἀσφάλεια, εἰσαγωγ. ἡ-ἐξαγωγή. Κλεωθένους 13. Ἐθνικὴ Ἀτμοπλοία, ὁδὸς Ἀπελλοῦ (Β. Α. πλευρὰ Δημοτ. Θεάτρου). Βύρων Κωνσταντάρης, Νικοδήμου 9. Importation - Exportation. Γ. Μινέττας, Τραπεζικὸν Γραφεῖον. Ὅδὸς Πεσμαζόγλου. Ἄθαν. Γεωργιάδης, Χρηματιστικαὶ ἐπιτολαί, Στοῦ Ραζῆ. Κώστας Πεταλᾶς, Χρηματιστικαὶ ἐπιτολαί. Ὅδὸς Σοφοκλέους. Καράβης καὶ Μανροκορδάτος, Χρηματιστικὸν γραφεῖον, Ἀριστείδου 3. Α. Κάπαρης, Ἐφορτικὸν καὶ Τραπεζικὸν γραφεῖον. Κ. Σωτηριάδης, Τραπεζικ. Γραφεῖον. Ὅδὸς Ἀριστομένους 29α. Υἱοὶ Ν. Ρούσσου. Ὅδὸς Πανεπιστημίου. Τ. Ψύχας, Εἰσαγωγ. ἡ-ἐξαγωγή. Ὅδ. Σοφοκλέους. Paul Flegenheimer, Commissions. Affaires cinématographiques Place de la Metropole. Ἀχιλλεὺς Πηλείτσος, Παραγγελιοδοχικὸν καὶ Ἐμπορικὸν Γραφεῖον. Ὅδὸς Ἀγ. Φιλοθέης, Πλ. Μητροπόλεως.

Ἀσφαλιστικαὶ Ἐταιρίαι

«Orecham» Ἀγγλικὴ Ἀσφαλ. Ἐταιρία Ζωῆς. Ὅδὸς Κοραΐ, Γεν. Διευθυντὴς Β. Γεωργιάδης. «Unio» Ἀσφαλιστικὴ ἔταιρία. Ὅδὸς Σταδίου Γενικὸς πρᾶκτωρ Ἀμβρόσιος Πλιντᾶς. «Ἀῤυστριακὸς Φοῖνιξ», Ἀσφαλιστικὴ ἔταιρία, Στοῦ Ραζῆ, Γεν. πρᾶκτωρ Ζαχ. Πασχαλίνκος. «Ἐθνικὴ» Ἀσφαλιστικὴ Ἐταιρεία, κατὰ τῶν κινδύνων τοῦ πυρός. Ὅδὸς Κοραΐ 3. «Baloise» Ἀσφαλιστικὴ Ἐταιρεία. Ὅδὸς Σταδίου καὶ Ἐδουάρδου Δ΄. Ἀσφαλιστικὴ Ἐταιρία Γαλλικὸς «Φοῖνιξ», Λίκος-Μουσοῦρης-Πολίτης.

Δικηγόροι, Συμβολαιογράφοι

Α. Ν. Πανουριάς, Δικηγόρος, Νίκης 23. Πᾶνος Μοῦχος, Δικηγόρος. Ἀγυαλῶν 23. Νικόλαος Ἰγγλέσης, Δικηγόρος. Στοῦ Ραζῆ. Ε. Λαμπαδάριος, Δικηγόρος. Ἀκαδημίας 46. Γερασ. Σκιαδαρέσης, Συμβολαιογράφος ὁδὸς Γεωργίου Σταύρου 3. Σ. Κολαίτης, Συμβολαιογράφος, Ἐδριπίδου 14. Θ. Τσάκωνας, Συμβολαιογράφος. Ὅδὸς Σοφοκλέους. Α. Πέρδικας, Συμβολαιογράφος. Σοφοκλέους 8.

Ξενοδοχεῖα, Καφενεῖα

«Μεγάλῃ Βρετανία», πλατεῖα Ἀνακτόρων. Grand Hôtel, Πλατεία Συντάγματος ἰδιοκτητῆς Α. Γ. Χαλᾶς. «Πριγκιπικόν», Σταδίου ἔναντι Βουλῆς. Ξενοδοχεῖον «Miperna», Ἄδελφ. Ζαμίχα. Ὅδὸς Σταδίου. «Βικτωρία», Πλατεία Ὀμονοίας. «Ἀβέρωφ», Μιχαὴλ Λεκός. Ὅδὸς Σταδίου. «Μ. Βρετανία» Χ. Τζαννίδου, ἐν Κηφισίᾳ. Ξενοδοχεῖον Μελέα, Γ. Δήμας, Κηφισοῖα. Ξενοδοχεῖον «Πεντελικόν» Λεωνίδα Φασοῦα. Κεφαλοῖα-Κηφισοῖα. Ἐπαμ. Μπακατσούλα, καφενεῖον «Ἑλλάς» ἔναντι Σταθμοῦ Ὀμονοίας. Ἰωάννης Μπέλλος, Καφενεῖον, Στοῦ Ριζάρη. Σ. Βροντήσης - Δ. Κωνσταντᾶκης, Καφενεῖον «Ἀκαδημαϊκόν» Στοῦ Πεσμαζόγλου.

Τυπογραφεία, Λιθογραφεία

Τυπογραφεῖον «Ἐστία», Ἰπποκράτους 13. Ἀδελφῶν Κτενᾶ, Τυπογρ., ἐπὶ τὸ Ἄρσακειον. Γ. Στάγγελ, Λιθogr., Στοῦ Σιμπούλου, Δέκα Μαγιάρη καὶ Καρύδη, Καλλιτεχνικὸν Λιθογραφεῖον, Παρθένου 3.

Ἐμπορικὰ, Ἐμπορογραφεία κλπ.

Ἀδελφοὶ Κωνσταντάρη, Ἀδαμαντοπολείων. Ὅδὸς Βουκουρεστίου. Κ. Κωνσταντάρης, Ἀδαμαντοπώλης, Καραγεωργεῖτις 9. Ἄδελφ. Χρυσικόπουλοι, Ἐμποροί, Σταδίου 39. Printemps Ἀδελφοὶ Μητροπόπουλοι. Ὑφάσματα καὶ εἶδη διὰ κυρίας. Ὅδὸς Ἐρμού. Μέγα Ἐμπορικὸν Ἀκριβοῦ-Μαλικοπούλου, ὁδὸς Ἀθηναίων. Β. Κασδόνη, Καπέλλα, ἀνδρ. εἶδη, ὁδὸς Σταδίου. Ἄλκ. Πουλόπουλος, Ὑφάσματα γυναικεία καὶ ἀνδρικά, Πλατεία Ἀγ. Εἰρήνης. D. Sinais, Maison de Hautes Modes, Hermès 17. Κ. Οἰκονόμου, Καπέλλα γυναικεία, εἶδη πολυτελείας. Ἐρμού 51. Μηνᾶ Καράνη, Αποθήκη Ἐργοστασίου ρημάτων, Ντέκα 11. Α. Γεωργιάδης, Αποθήκη δερμάτων καὶ εἰδῶν δερματοποιείας. Κολοκορώνη 33. Ἐμπορικὸς Στρατιωτικὸς Οἶκος Ν. Ἀθανασοῦ, Κολοκορώνη καὶ Δέκα 32. Ἄγγ. Τζουλιάνη, Ἐμπορογράφτης, Σταδίου καὶ Ἐδουάρδου Δ΄ 10. Φραγκίσκος Κανελλόπουλος, Ἐμπορογράφτης. Ὅδὸς Σταδίου, Στοῦ Ἀρσακείου. Βασιλικὸς Ἐμπορογραφικὸς Οἶκος Γ. Παπαϊωάννου. Δισταύρωσις Σταδίου καὶ Ὀμήρου, ἔναντι τῆς Βουλῆς. Ε. Λεοντοπούλου, Ἐμπορογραφικὸς Οἶκος, ὁδὸς Σταδίου 11. Κᾶ Παλαστεφάνου, Ράπτρια γυναικείων φορεμάτων. Ὅδὸς Ἀχαρνῶν 14. Συμπροστικὸν Κατάστημα Χρ. Προφίλη, ὁδὸς Γ' Σεπτεμβρίου ἀρ. 28. Ἄλ. Καρατζᾶ, Κατοπιροποιεῖον, Σταδίου 16. Π. Κωνσταντῆς, ὑποδηματοποιός. Στοῦ Συγγρού. Γαλλικὸν Κρεπωλεῖον Ἀδελφῶν Μάγγου, Νέα Ἀγορᾶ, Ὅδὸς Ἀριστοφάνους 23. Φώτιος Ἡλιόπουλος, ἄρτοποιός. Σωκράτους καὶ Χαλκοκορνιδίῃ. Κ. Πετράκης, Ἀρτοποιός. Βατραχονησί. Σιδηροπολείων Π. Κοντολούκα. Ὅδὸς Πραξέτιλους. Ἰωσήφ Βαγιωνῆς, Ἐφαλισματοποιός. Ὅδὸς Ἀγ. Μάρκου 42.

Ἀρχιτέκτονες, Ἐργολήπται

Δ. Χρυσάιτης, Ἀρχιτέκτων, Καλλιθέα. Σ. Καραβάνης, Ἐργολήπτης, Λεωφ. Συγγρού. Μ. Λυκούδης, ὁδὸς Ψύλλα 4.

Ἡλεκτρικὰ Εἶδη

Α. Κολυμπάδης, Φωτιστικὰ εἶδη, λάμπαι πολυτελείας, Ἀγ. Μάρκου 27.

Καπνοπωλεῖα

Κ. Βάρκα, Καπνοπωλεῖον, Πλ. Συντάγματος. Ἀδελφῶν Π. Μέξη, Μέγα Καπνοπωλεῖον, Σταδίου-Πεσμαζόγλου.

Ἀνθοπωλεῖα

«Βασιλικόν» Ἀνθοπωλεῖον Α. Τσούτσου, ὁδὸς Σταδίου. Γ. Κιτάνης, Ἀνθοπώλης, ὁδὸς Βουκουρεστίου (πρῶτῃ Ἀγγέριου) Στοῦ Συντάγματος. Χ. Καντόρος. Ὅδὸς Σταδίου 28.

Κουρεῖα

Χ. Λεοῦση, Κουρεῖον, Γ. Παλαροπούλου 3. Ν. Καραδούρης, Κουρεῖον Ἐδουάρδου Δ΄, 7. Β. Λούτας, Κουρεῖον - Μυροπωλεῖον. Ὅδὸς Σταδίου 55. Γ. Κτενᾶς, Κουρεῖον, Βουκουρεστίου 8. Γκίκα Ραγούζη, Κουρεῖον. Πλατεία. Ὀμονοίας - Πάγκειον. Γ. Λούκας, Κουρεῖς. Ὁδ. Πατριάρχου Ἰωακείμ. Νικ. Γαβαλάκης, Κουρεῖον, Παγκράτι. Ν. Γιαννόπουλος, Κουρεῖον. Ὅδὸς Σταδίου. Γ. Ζαίμης, Κουρεῖς. Ἐν Κηφισοῖα.

Ζαχαροπλαστεῖα, Ζυθοπωλεῖα

Ζαχαροπλαστεῖον Α. Πανλίδου, Αἰόλιον III. Ἐνωμένα Βουτσάσια, Ζαχαροπλαστεῖον καὶ Γαλακτοπωλεῖον. Λεωφ. Πανεπιστημίου. ἘἩβη» ζυθοπωλεῖον, Πλ. Ὀμονοίας. «Πανελληνιον» Μέγα Ζυθοκαφεστιάτοριον, Λεωφ. Πανεπιστημίου. Σ. Ζιχαράτος, καφεζυθοπωλεῖον Πλατεία Συντάγματος. Χ. Σακελλαρόπουλος, Οἶνο Ἄγατας, Νίκης 6

Ἴατροί, Κλινικαί, Φαρμακεῖα.

Δ. Βασιλείδης, Νοσήματα ἀρθρῶν. Φυσιοθεραπευτήριον, Μασσαλίας 3. Γ. Φωτεινός, Παθολόγος, Λόφου 7. Ἐμμ. Καρζῆς, Ἴατρός, Μαιευτῆρ - Γυναικολόγος. Ὅδὸς Οἰκονόμου 8. Σκεῦος Ζερβός, Ἴατρός. Πλατεία Καλαμιώτου. Σταμάτης Λοβέρδος, Ἴατρός Περγάμου 8α. Θ. Φ. Σκλέπας, Ἴατρός. Ἐδριπίδου 76. Μιχαὴλ Μαγκάκης, Ὀτο-λαρυγγολόγος. Ὅδὸς Πανεπιστημίου 85. Ε. Λαμπαδάριος, Παιδίατρος. Κυδαθηναίων 37 Ἄλκ. Παπασιανγαῖου, Παιδίατρος. Ὅδὸς Μανροκορδάτου. Βαρθολομαῖος Γκούζης, Ἐκτακτὸς καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου, Ὀφθαλμολόγος. Ὅδὸς Χαριλάου Τηκοπούη. Β. Τουφεξῆς, Δερματολόγος, Μεταδοτικὰ νοσήματα. Ὅδὸς Βουκουρεστίου. Θάνος Ἀργυρόπουλος, Ἴατρός. Εἰδικότης διὰ τὰ δερματικὰ νοσήματα. Ὅδὸς Νίκης 22α. Διον. Φωκᾶς Κοσμετάτος, Εἰδικότης διὰ τὰ δερματικὰ νοσήματα, Μασσαλίας 5. Γ. Φαραγγᾶτος, Ἴατρός, εἰδικὸς δερματολόγος Πραξέτιλους 46. Ἀθανάσιος Τραχίλης, Δερματολόγος. Ὅδὸς Πειραιῶς 9. Δέχεται καθ' ἑκάστην 10-12 π.μ. καὶ 4-7 μ. μ. Χ. Πραπέτοπουλος, τ. Ὑψηλῆς τῆς Νευρολογίας - Ψυχιατρικῆς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ, Πειραιῶς 10. Κωνστ. Τσιμινάκης, Νευρολόγος. Ὅδὸς Πειραιῶς 25. Πλάτων Στυλῆρης, Δερματολόγος-Εἰδικῶν Παθήσεων. Ὅδὸς Σωκράτους-Σατωβριάνδου. Δ. Μοντεσσάντος, Δερματολόγος-Εἰδικὰ. Ὅδὸς Τζωρτζῆ 4 (Τηλέφ. 482). Δ. Σλαύτσουβιτς, Ἴατρός Μεταδοτικῶν Νοσημάτων. Καλαμιώτου 25. Μαστρογιαννόπουλος, Ἴατρός. Ὅδὸς Ἄγιου Κωνσταντίνου 4. Σπήλιον Χαραμῆ, Ὀφθαλμολογικὴ Κλινικὴ, Μενάρδου 27. Κ. Ἀντωνιάδης, Ὀφθαλμίατρος. Ὁδ. Σωκράτους. Κωνστ. Παπαλᾶς, Φαρμακόμετρος-παραγγελιοδόχος, ὁδὸς Κατακουζηνῶ 7. Τηλ. 601. Α. Κ. Δαμβέργη, φαρμακείον, ἔναντι Βαλλιανεῖου Βιβλιοθήκης. Ν. Μανράκη, Φαρμακείον, Κολοκορώνη-Δέκα. Χ. Λήτου, Φαρμακείον ἡ «Βουλῆ», Σταδίου 19. Ρ. Φραγκέτης καὶ Σ'α. Ἀντιπροσωπεῖται. — Αποθήκη φαρμακευτικῶν εἰδῶν. Κ. Ἀλεξίου, Φαρμακοποιός. Ὅδὸς Ἀθηνᾶς. Δαμ. Σωτηριάδου, Μικροβιολογικὸν ἐργαστήριον, ὁδὸς Χαλκοκορνιδίῃ 25. Dr E. Méhendiz, χειροῦργος ὀδοντοῖατρος, διπλωματοῦχος τοῦ Πανεπιστημίου τῶν Παρισίων. Γ. Μόρος, Ὀδοντοῖατρος, Ἀκαδημίας 12. Κ. Δαμιανός, μέλος τοῦ Συνδικάτου τῶν Ὀδοντοῖατρῶν τῆς Γαλλίας, ὁδὸς Κρεῖσσῶν ἀρ. 6α. Ὅθων Λενοῦβιτς, Ὀδοντοῖατρος. Πλατεία Καπνικαρέας. Ν. Λυμπερόπουλος, Ὀδοντοῖατρος. Ἐρμού 46. Σ. Κρασᾶς, Ὀδοντοῖατρος. Ὁδ. Πειραιῶς 14. Ἀλέξ. Κωνσταντινίδης, Ὀδοντοῖατρος. Καποδιστρίου 19. Γ. Ν. Χατζηβασιλείου, Ἴατρός εἰδικὸς νοσημάτων στόματος καὶ ὀδοντῶν. Ὅδὸς Ἐρμού 67.

ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Τράπεζα Παναγιωτοπούλου. Τράπεζα Κουλουκουνητῆ. Ἐν Πειραιεῖ (Μέγαρον Συγγρού). Μιχαλῆς - Βολίκας καὶ Σα, ὁδὸς Γ. Σκουζῆ ἀρ. 2. Τηλέφ. 161. Ἀσφαλιστικὴ Ἐταιρεία «Χριστόφορος» Ἀδελφῶν Σαλᾶρη. Ἐν Πειραιεῖ. Π. Ὁριγώνης, Πρᾶκτωρ Ὀλλανδ. ἀτμοπλοίων. Κ. Σταυριανός, Λύκειον «Ἑλληνισμός». Καραϊσκού 117 (Κῆπος Τερψιθέας). Γ. Κ. Στερίγκος, μέγαρον Σπυράκη. Χ. Κ. Ἀσημάκοπουλος, Ἐργοστάσιον Ἀρωμάτων, Ποποπούας (ἔσσειζῶν) κλπ. Λεωφ. Μιαούλη 25. Βιομηχ. Ἐργοστάσιον Ν. Ναύλερη. Μεταξᾶ 28.